

ÅRSRAPPORT
2018//TONO

TONOS ÅRSRAPPORT 2018

Adm. direktør har ordet	4
Styrets beretning	6
TONOs styre, komiteer og utvalg	8
TONOs ledelse	10
Organisasjonskart	11
Kulturelle midler	12
Stipender	13
EDVARD-prisen og TONOs formidlerpris	16
Kort og godt fra TONO-året 2018	20
Avregninger ulike medlemsgrupper	24
Avregninger til og fra utlandet	26
NCB	28
NORCODE	29
Norwaco	30

INNHold

TONOS REGNSKAP 2018

Omsetningsfordeling 2018	32
Resultatregnskap	33
Utvikling omsetning og kostnader	35
Balanse 31.12 - eiendeler	36
Balanse 31.12 - egenkapital og gjeld	37
Noter	39
Kontantstrømoppstilling	50
Revisors beretning	52

DIRECTORS' REPORT FOR 2018

Words from the CEO	54
Directors' report	56
Overview of TONOs income 2018	58
Trends in revenues and expenditures	59
Distribution in 2018	60
Distribution to and from abroad	62

KJÆRE LESER

2018 var et begivenhetsrikt år for TONO. I det 90. året siden etableringen i 1928 stod vi i en lang rekke krevende kamper, men når vi nå oppsummerer året er det en glede å kunne rapportere om at det endte med gode økonomiske resultater og mange andre viktige seire.

I mai 2018 vedtok Stortinget en ny og lenge forberedt åndsverklov, etter at behandlingen av loven i 2017 ble utsatt. Behandlingen i Stortinget avdekket steile fronter mellom opphavere og utøvere på den ene siden og produsenter, kringkastere og distributører på den andre. Vi så et samhold mellom opphavere og utøvere man knapt tidligere har sett, og godt hjulpet også av TONOs medlemmer lyttet stortingspolitikere og vedtok en lov opphaver- og utøversiden kan si seg fornøyd med. Det var særlig interessant å lese at de største avishusene på lederplass støttet opp om rettighetshavernes kamp for et sterkere vern for opphavere og utøvende kunstnere.

En annen svært viktig sak på det vi kan kalle lovgiversiden var TONOs seier over RiksTV i Høyesterett. Saken hadde versert i rettsapparatet i 6 år med seire til TONO i alle rettsinstansene. Det hadde også pågått forhandlinger i flere år mellom rettighetshaverne og RiksTV før dette. Høyesterettsdommen fastslår at Rikstvs utsendelser er en tilgjengeliggjøring for allmennheten som krever samtykke fra rettighetshaverne, og er viktig for alle rettighetshavergrupperinger på opphaver- og utøversiden. RiksTV måtte betale TONO 8,3 millioner kroner i sakskostnader, og TONO har varslet et erstatningskrav som kan komme opp i flere titalls millioner.

Det var en milepæl i TONOs historie da vi i 2014 kunne notere en omsetning på over en halv milliard kroner. I 2018 hadde omsetningen økt med 200 millioner til 707,3 millioner kroner samtidig som kostnadene ble holdt på

det samme nivået som i 2014. Kostnadsprosenten målt mot omsetning, på 11,3 prosent, var den laveste i TONOs historie. Omsetningsveksten har flere årsaker: Et tilfredsstillende rettslig rammeverk, en musikkelskende nasjon, dyktige og aktive TONO-medlemmer, og innsatsen til de 63 ansatte i TONOs-administrasjon, som gjør en kjempeinnsats med å forhandle, lisensiere, fakturere og avregne penger for fremført musikk. Kringkasting er fortsatt det største området, men onlineinntektene begynner å puste kringkastingsinntektene i nakken. I tillegg vokser inntektene fra konsertområdet og bruken av norsk musikk i utlandet.

Tross rekordomsetning vet vi at mange TONO-medlemmer opplever at det er krevende å livnære seg av musikk-skaping. En rapport utarbeidet av BI:CCI og Menon Economics på oppdrag fra Kulturdepartementet, og som utkom i februar 2019, pekte på trange kår for musikere og skapere, særlig med bakgrunn i lave norskandeler. Det brukes mye utenlandsk musikk i Norge, og dermed sender også TONO brorparten av avregningene til opphavere i andre land. Samtidig innebærer digitaliseringen at antallet musikkutgivelser har økt dramatisk. I 2018 avregnet vi vederlag til 176 000 enkeltpersoner. Det som avregnes skal fordeles på langt flere enn for bare få år siden. Det er et vinnernes marked. Relativt få tjener en forholdsvis stor del av pengene.

Det internasjonale samarbeidet er viktig for TONO. Vi har siden 2016 vært sterkt involvert i arbeidet med det nye EU-direktivet for det digitale feltet, blant annet med representanter i flere internasjonale ekspertgrupper i Gesac, de europeiske «TONO-selskapenes» lobbyorganisasjon i Brussel. Direktivet ble omsider vedtatt i mars 2019, og dermed vil det bli en selvfølge at selskaper bak bruker-genererte plattformer må møte TONO ved forhandlings-

bordet og betale anstendig for bruk av beskyttet innhold.

Samarbeidet med våre danske og finske søsterselskaper, KODA og Teosto, gjennom selskapet Polaris Nordic fortsatte også i 2018. Vi arbeider i de samme systemene, og er felles kunde mot enkelte eksterne tjeneste- og systemleverandører. Gjennom 2018 arbeidet vi videre med etableringen av Polaris Music Hub, en felles, multiterritoriell lisensieringsenhet ut mot streamingtjenester og andre onlineaktører i et internasjonalt marked. Når tjenesten er fullt operativ vil vi oppnå gevinster som større og bedre markedsdekning, bedre transparens, kostnadsreduksjoner, prosesseffektiviseringer og raskere utbetalinger til våre medlemmer for musikk brukt i andre territorier.

Og apropos internasjonale inntekter. 2018-regnskapet viser at TONOs medlemmer aldri har hatt større utenlandsinntekter samlet sett, da de endte på 79,3 millioner kroner. Til sammenlikning var de på 30,2 millioner kroner i 2013. Det er også verdt å merke seg at det var hele 12 484 TONO-medlemmer som fikk utenlandsavregning i 2018. Vi mener vi har grunn til å tro at omsetningen av norsk musikk i utlandet vil fortsette å vokse også i årene fremover.

Cato Strøm, adm. direktør.

Med vennlig hilsen
Cato Strøm
Adm. direktør

STYRETS BERETNING 2018

Virksomhetens status og fremtidige utvikling

TONO er et samvirkeforetak som forvalter fremførings- og lydfestingsrettigheter til musikk. I tillegg til individuelle forvaltningskontrakter med ca. 32 500 rettighetshavere, har TONO gjensidige representasjonsavtaler med 74 utenlandske søsterselskaper. På denne måten forvalter TONO verdensrepertoaret av opphavsrettslig beskyttet musikk i det norske territoriet. TONO har overdratt forvaltningen av sine rettighetshaveres lydfestingsrettigheter til NCB (Nordisk Copyright Bureau) i København, som eies av de nordiske forvaltningsselskapene KODA (Danmark), STIM (Sverige), STEF (Island), Teosto (Finland) og TONO.

TONO drives fra Oslo med besøksadressen Tøyenbekken 21, 0134 Oslo.

I 2018 er det avholdt 9 styremøter og 4 styreutvalgsmøter.

Forvaltningskontrakter

Pr. 31.12.18 hadde TONO forvaltningskontrakter med 32 590 rettighetshavere. I 2018 tilkom det 1 642 nye rettighetshavere, hvorav 11 var musikkforlag.

Til sammenlikning var antallet pr. 31.12.17 30 948 rettighetshavere. I 2017 tilkom det 1 645 nye rettighetshavere, hvorav 10 var musikkforlag.

Det er 20 % kvinnelige medlemmer og 80 % mannlige medlemmer. Forlagsmedlemmer utgjør 1 %.

Andelshavere

Pr. 31.12.2018 var det registrert 1 620 andelshavere i TONO. Pr. 31.12.2017 var det registrert 1 566 andelshavere i TONO.

98,7 % av andelshaverne er opphavere, herav 15,8 % kvinner. 1,3 % av andelshaverne er musikkforlag.

Økonomiske forhold

TONO hadde i 2018 en omsetning på kr 707 303 250. Dette er en økning på 7 % sammenlignet med 2017. Resultatet til fordeling etter fradrag på 2 % til Det norske komponistfond, tap og adm. kostnader var kr 616 346 005, en økning på 9,1 % sammenlignet med 2017. Kostnadsprosenten for hele virksomheten var 11,31 %.

Regnskapet er satt opp etter kravene i regnskapsloven av 1998, og tilfredsstiller kravene i gjeldende lover, forskrifter og god regnskapsskikk. Regnskapsloven av 1998 medførte i 1999 vesentlige endringer for føring av pensjonskostnader. Som følge av dette bokfører TONO en negativ egenkapital. Opprinnelig var denne effekten av forpliktelser minus kr 11 026 446. Pr. 31. desember 2018 er den totale effekten

av forpliktelser som er bokført mot egenkapitalen på kr 11 533 193. Året før var denne forpliktelsen på kr 8 929 621.

Ettersom TONOs resultat til fordeling hvert år utgjør mellom 85-90% av omsetningen, samt at resultatet til fordeling er det som til enhver tid er igjen etter at alle kostnader er trukket, er det styrets oppfatning at TONOs økonomiske resultat for 2018 er godt, og at virksomhetens finansielle stilling er sterk. Fortsatt drift er således uten risiko. Det er gode forutsetninger for at TONOs virksomhet vil oppnå et godt resultat i 2019.

TONO har til enhver tid en stor og likvid forvaltningsportefølje. Målsettingen er å oppnå høyest mulig avkastning med lavest mulig risiko. TONOs konservative plasseringsstrategi sikrer stabil avkastning. Den enkelte plassering skal være blant de med lavest risiko innenfor sin aktiva klasse. Risiko reduseres ytterligere gjennom en bredt sammensatt portefølje, og TONO bruker flere finansielle aktører for å redusere forvaltningsrisiko.

TONO forvalter eierskapet av virksomhetens lokaler i Sameiet Galleriet gjennom det heleide datterselskapet Harmoni AS.

Markedets utvikling

Vi ser at de største markedsområdene viser svært god utvikling, med audiovisuell distribusjon, online, konserter og utland som de områder som øker mest. Det har vært en tendens til konkurranse om kunder innen bakgrunns-musikksegmentet ved at leverandører av lisensfri musikk har økt noe.

I 2018 ble det etter lange forhandlinger vedtatt en ny åndsverklov som trådte i kraft 1. juli 2018. Et godt samarbeid mellom opphavere og utøvere ledet til et resultat vi kan være tilfreds med.

Høsten 2018 ble en 10 år lang uenighet mellom RiksTV og TONO avgjort i Høyesterett. Etter at TONO hadde vunnet i både Tingretten og Lagmannsretten avsa Høyesterett en enstemmig dom der TONO ble gitt fullt medhold. TONO har i samsvar med dommen fremsatt et betydelig erstatningskrav mot RiksTV. Dommen er viktig for alle rettighetshavergrupperinger både i Norge og i andre territorier.

Salget av fonogrammer går stadig ned, og NCBs omsetning er betydelig redusert. NCBs operasjonelle drift utføres av KODA, men NCB er en selvstendig juridisk enhet. Dette har vist seg å være en effektiv løsning for

organisasjonen NCB og dets eiere.

Inntektene for bruk av norsk musikk i utlandet har også i 2018 vist en betydelig økning idet inntektene fra dette området har økt med 16 % sammenlignet med 2017 til kr 79,3 mill.

Det er ikke inntrådt forhold i 2018 som vesentlig påvirker TONOs virksomhet.

TONOs personale

Ved utgangen av 2018 hadde TONO 65 fast ansatte medarbeidere, hvorav 6 deltidsansatte. I 2017 var antallet fast ansatte 64, hvorav 6 medarbeidere arbeidet deltid.

TONO har en målsetting om at det skal råde full likestilling mellom kvinner og menn. Det innebærer at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Det er 36 kvinner og 29 menn i TONOs arbeidsstokk. 2 menn og 4 kvinner er ansatt i deltidsstilling. Gjennomsnittsalderen for alle er 46,3 år (45,2 år for kvinner og 47,6 år for menn).

Gjennomsnittlig brutto månedslønn for samtlige kvinnelige ansatte ved utgangen av 2018, ledere inkludert, er kr 49 298. Gjennomsnittlig brutto månedslønn for mannlige ansatte, ledere inkludert, er kr 60 643. Den høyere gjennomsnittslønnen for menn skyldes at andelen menn i ledende stillinger er høyere enn for kvinner.

Internkontroll, HMS (helse, miljø og sikkerhet)

Gjennom arbeidsmiljøutvalget (AMU) for personalets tillitsvalgte og ledelsen er HMS-arbeidet satt i system. Det holdes regelmessige møter i AMU. Sykefraværarbeid skal behandles i minst to møter årlig.

TONO har IA-avtale (Inkluderende Arbeidsliv), en samarbeidsavtale mellom den enkelte virksomhet og NAV. Avtalens hovedmål er å gi plass til alle som kan og vil arbeide, helt eller delvis. I 2018 var sykefraværet 5,77 %, mot 5,41 % året før. Sykefraværet følges opp iht. IA-avtalen og arbeidsmiljølovens bestemmelser.

TONO driver ikke virksomhet som kan forurene det ytre miljø.

Arbeidsgivers plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering

TONO har over tid hatt som mål å få en tilnærmet lik fordeling av kvinner og menn i medarbeiderstaben. 31.12.2018 er det 55 % kvinnelige ansatte og 45 % mannlige ansatte. Kvinner og menn i sammenlignbare stillinger lønnes likt. 6 medarbeidere er etter eget ønske ansatt i deltidsstillinger, dels grunnet omsorgsbehov i hjemmet og dels på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Velferds- og omsorgspermisjoner fordeler seg likt på kjønn, men det er en høyere andel sykefravær blant kvinner enn blant menn.

TONO har oppmerksomhet på likestillingsområdet, og statistikken viser at kravene i likestillingsloven er tilfredsstillt.

TONOs vedtekter har en bestemmelse om at begge kjønn skal være representert med minst 40 % i TONOs styre. Blant TONOs 65 ansatte er det en bred etnisk fordeling. Vi har medarbeidere fra alle skandinaviske land, Europa for øvrig, samt Afrika, Asia og USA. Vi mener således at TONO fremmer likestilling i henhold til lovens formål.

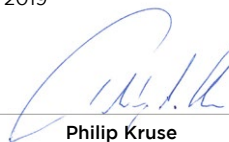
Oslo, 25. mars 2019

Ingrid Kindem
Styreleder

Jørgen Karlstrøm
Nestleder

Philip Kruse

Frida Annevik

Stine Sørli

Ine Kristine Hoem

Kai Robøle

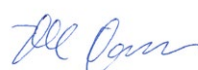
Tove Bøygard

Stian Westerhus

Lina Marie Langøien
Ansattrepresentant

Håvard Offer-Ohlson
Ansattrepresentant

Cato Bjørn Strøm
Adm.dir.

TONOs styre // 2018-2019

Styrets representanter velges av TONOs årsmøte for to år, med overlappende valgperioder, jf. TONOs vedtekter § 31 (1).

INGRID KINDE
Styreleder // NOPA

JØRGEN KARLSTRØM
Nestleder // NKF

PHILIP KRUSE
Musikkforleggerne

Alle foto: Caroline Roka

FRIDA ÅNNEVIK
NOPA // Fri plass

STINE SØRLIE
NKF

INE KRISTINE HOEM
Uavhengig // Fri plass

KAI ROBØLE
Musikkforleggerne

TOVE BØYGARD
NOPA

STIAN WESTERHUS
Uavhengig // Fri plass

LINA MARIE LANGØIEN
Ansattrepresentant

HÅVARD OFFER-OHLSSEN
Ansattrepresentant

VARAREPRESENTANTER

- NOPA:** Jon-Willy Rydningen (1)
Arvid Wam Solvang (2)
- NKF:** Kristin Bolstad (1)
Glenn Erik Haugland (2)
- MF:** Unni Boretti (1)
Stine Osmo Lieng (2)
- Fri plass:** Bugge Wesseltuft (NOPA)
Jan Stefan Bengtsson (MF)
Sverre Indris Jøner (NOPA/NKF)
- Ansatte:** Glenn Nilsen (1)
Hege Dreyer Harstad (2)
Ellen Tove Gunleiksen (3)
Øystein Haugland (4)

TONOs komiteer og utvalg

KONTROLLKOMITE 2017-19

Kontrollkomiteen velges av TONOs årsmøte for to år, jf. TONOs vedtekter § 53 (1)-(3).

	REPRESENTANT	VARA
NOPA	Ragnar Bjerkreim	Morten Halle
NKF	Bjørn Bolstad Skjelbred	Therese Birkelund Ulvo
MF	Frithjof Hungnes	Knut Arne Holthe
FRI Plass	Benedicte Maurseth	Torbjørn Dyrud
ARVING	Guri Egge	Elin Prøysen

VALGKOMITE 2017-19

Valgkomiteen velges av TONOs årsmøte for to år, jf. TONOs vedtekter § 24 (1).

	REPRESENTANT	VARA
NOPA	Lars Martin Myhre	Karoline Krüger
NKF	Nils Henrik Asheim	Helge Sunde
MF	Kristin Andersen	Fritjof Hungnes
FRI Plass	Hanna Paulsberg (NOPA)	Dag Erik Knedal Andersen

FORDELINGSUTVALG 2018-19

FU oppnevnes av TONOs styre for ett år av gangen, jf. TONOs vedtekter § 54 (1).

REPRESENTANT	VARA
Christian Blom (NKF)	Jørgen Karlstrøm (NKF)
Rune Rebne (NKF)	Stine Sørli (NKF)
Tove Bøygard (NOPA, nestleder)	Ole Henrik Antonsen (NOPA)
Jon-Willy Rydningen (NOPA)	Gaute Storaas (NOPA)
Ine Kristine Hoem (uavhengig)	Frida Ånnevik (NOPA)
Kai Robøle (MF, leder)	Philip Kruse (MF)

MUSIKK- OG TEKSTFAGLIG UTVALG 2018-19

MTU oppnevnes av TONOs styre for ett år av gangen, jf. TONOs vedtekter § 55 (1).

REPRESENTANT	VARA
Kari Iveland (NOPA)	Trond Trudvang (NOPA)
Bjørn Kruse (NKF/NOPA)	David Stephan Grant (NKF)
Lene Grenager (NKF)	Cecilie Ore (NKF/NOPA)
Jan Stefan Bengtsson (MF)	Dag Krogsvold (MF)
Jenny Hval (uavhengig)	Espen Reinertsen (uavhengig)

TONOs LEDELSE

CATO STRØM
Administrerende direktør

TOMMY TANGLØKKEN
Markedsdirektør

GEIR GAARDER
Forhandlingsdirektør

Alle foto: Caroline Roka

KJETIL LARSEN
IT-sjef

KÅRE S. VIKEN
Økonomidirektør

INGER ELISE MEY
Avdelingsdirektør, Online & Media

WILLY MARTINSEN
Kommunikasjonssjef

SVEIN KORSHAMN
Underdirektør

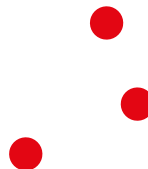

CHRISTIAN ONSHUS
Medlemsdirektør

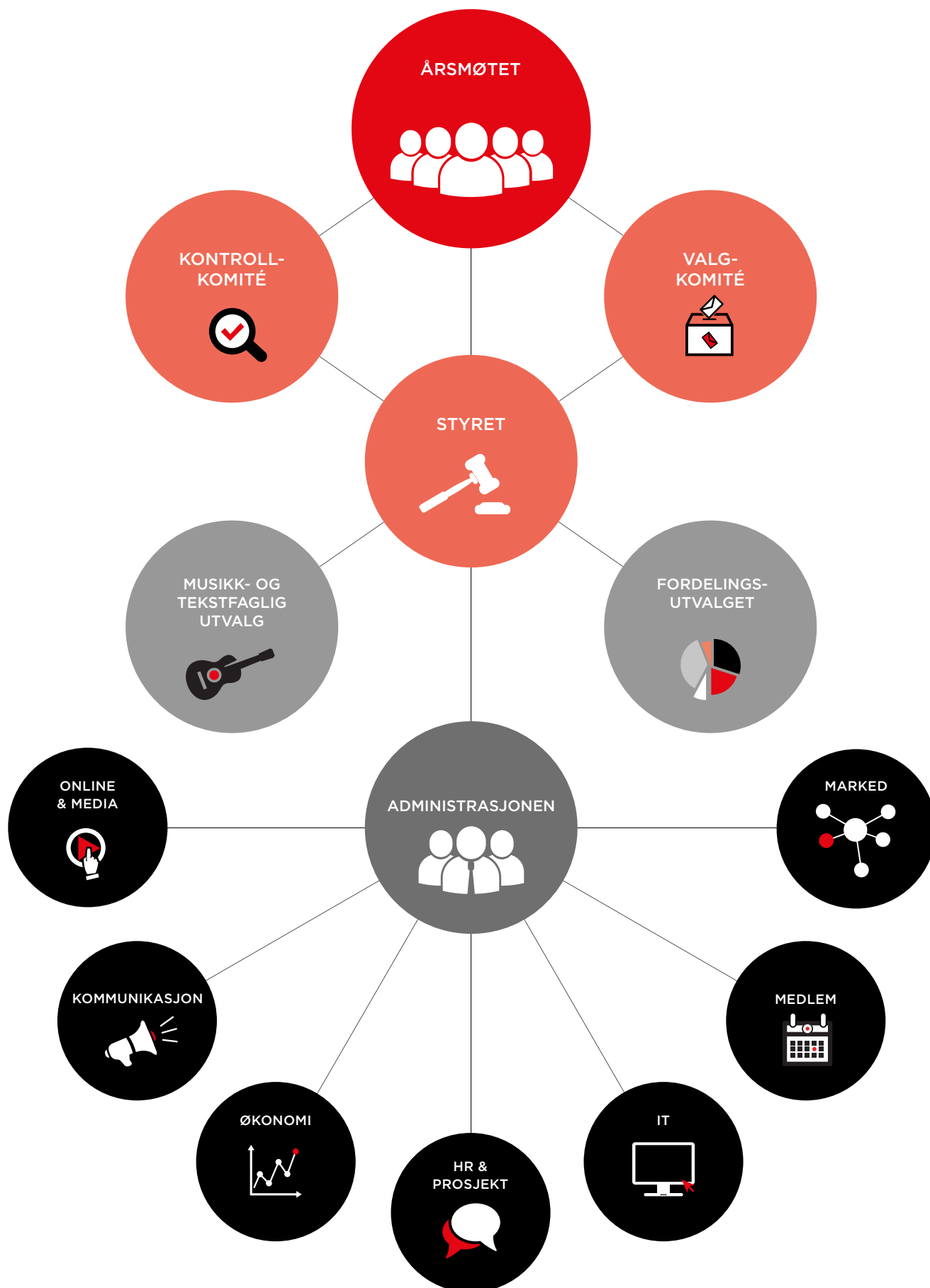

Foto: Morten Brakestad

JANNE SIEVERS
Head of HR & Project

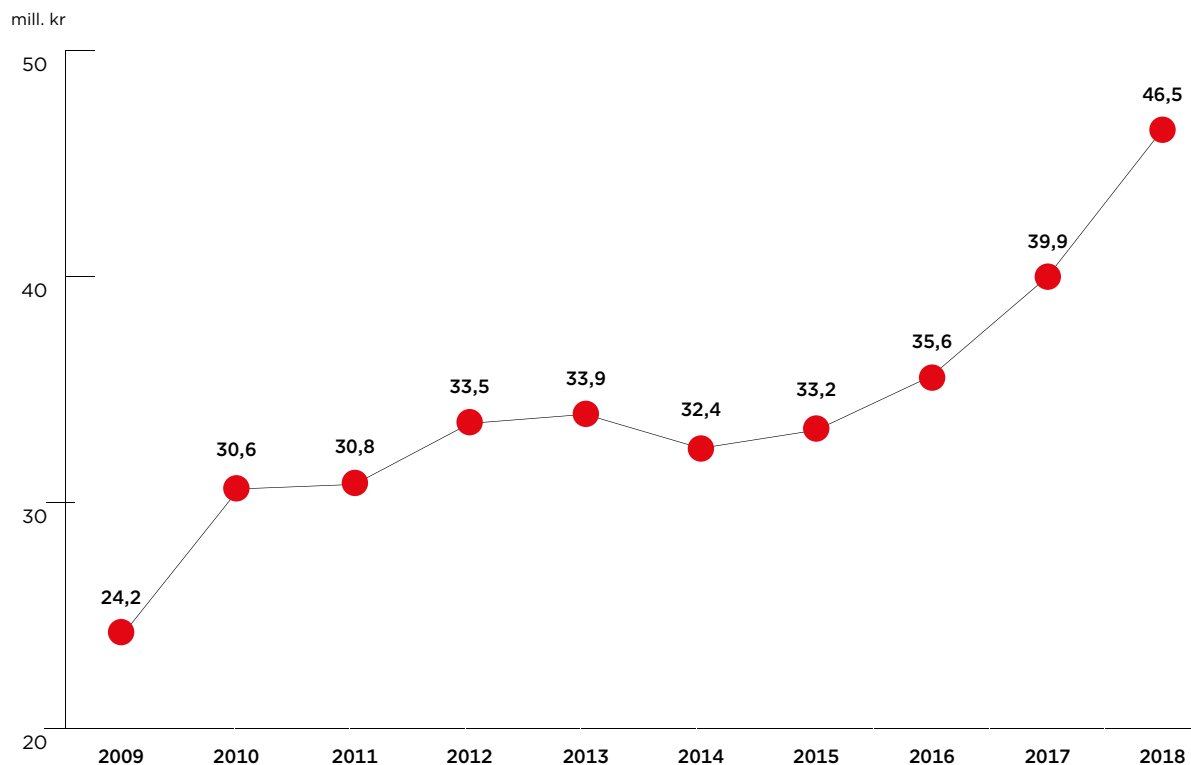

ORGANISASJONSKART

KULTURELLE MIDLER

Kulturelle midler til fordeling per 31.12.2018, som i hovedsak stammer fra inntekter i 2017, var på kr 46 535 445.

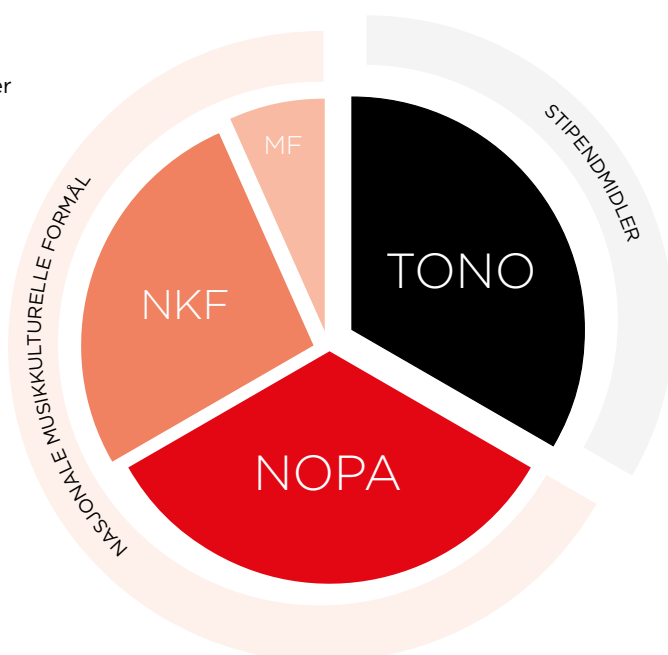

FORDELING KULTURELLE MIDLER

2/3 av midlene skal i henhold til TONOs vedtekter §58 (2) gå til fremme av nasjonale musikkulturelle formål gjennom gruppeforeningene. For å gjennomføre oppgaver til fremme av norsk skapende tonekunst og norske musikkverk, samt til andre særlige formål, fordeles midlene etter følgende nøkkel: NOPA 5/10, Norsk Komponistforening 4/10, Musikkforleggerne 1/10.

Beløpet benyttes både til promotering og administrasjonsgodtgjørelse. Det ligger til TONOs kontrollkomité å påse at de tre gruppeforeningene forvalter de tildelte midler i samsvar med TONOs vedtekter og årsmøtets vedtak, jf. TONOs vedtekter § 53 (5) c.

De resterende 1/3 av de kulturelle midlene brukes til stipendmidler.

STIPENDER // 2018

TONO har som et av sine formål å arbeide for nyskaping av musikkverk, jf. §3, bokstav e i TONOs vedtekter. Derfor deler TONO ut to stipender: «TONO-stipendet» og «Unge Talenter».

TONO-stipendet

TONO-stipendet skal stimulere til skaping av nye musikkverk. Gjennom stipendordningen kan særskilte gode prosjekter som vil bidra til at ny musikk skapes, få den støtte de trenger for å bli realisert. TONO-stipendet retter seg hovedsakelig mot TONO-medlemmer med en grad av reell yrkesmessig utøvelse innen komponering og/eller skaping av tekst til musikk. TONOs årsmøte besluttet i 2012 at stipendmidlene fra 2013 skal utgjøre 1/3 av TONOs kulturelle midler. Av disse går 1/8 til Musikkforleggerens stipendordning, mens 7/8 går til TONOs stipendordning.

Unge Talenter

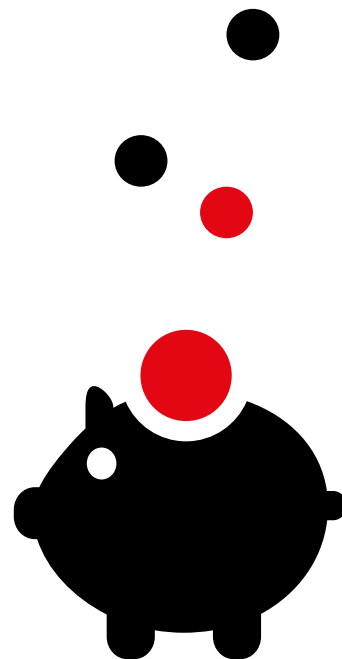
Av stipendmidlene til Unge Talenter bevilges kr 600 000 av gruppeforeningene NOPA og Norsk Komponistforening. Juryen er den samme som for TONO-stipendet, og midlene fordeles også gjennom TONO på tilsvarende måte som med TONO-stipendet. Hensikten med stipendet er å stimulere til skaping av nye musikkverk blant yngre TONO-medlemmer. Eneste kriterium for å søke dette stipendet i 2018 var at søker skulle ha forvaltningskontrakt med TONO, og være i alderen 17 til 23 år.

Stipendtildelinger

TONO-stipendet blir utdelt på tre hovednivåer: kr 100 000, kr 50 000 og kr 25 000. Etter konkrete vurderinger ble det i 2018 bevilget andre stipendsummer enn hovedsummene for enkelte individuelle søknader der søknadsprosjektene ble bedømt som de samme, men hvor søkerne hadde levert individuelle søknader.

Under Unge Talenter-stipendet ble det tildelt stipender på tre nivåer: kr 10 000, kr 8 000 og kr 6 000.

I 2018 ble det totalt fordelt 369 TONO-stipender på tilsammen kr 10 975 000, samt 152 på til sammen kr 1 174 000, hvorav kr 600 000 ble bevilget av gruppeforeningene NOPA og NKF i forholdet 60/40.

JURYEN

Stipendkomiteen består av to medlemmer fra NOPA, to fra NKF, en fra Musikkforleggerne og to på fri plass.

I 2018 bestod komiteen av følgende representanter:

Kari Beate Tandberg (NKF)
David Bratlie (NKF)
Hanne Kolstø (Fri plass/uavh)
Hedvig Mollestad Thomassen (Fri plass/uavh)
Tonje Unstad (NOPA)
Morten Lorentzen (NOPA)
Steinar Fjeld (MF)

BENEDICTE IZABELL EKELAND

Mottaker av TONO-stipend på 25 000 kroner i 2018

– Frihet

Stavangerrapperen Izabell ville ta tilbake sitt eget uttrykk. I fjor forlot hun store plateselskap og andres forventninger. – Jeg vil skrive fordi jeg vil, ikke for å tilfredsstille andres forventninger.

Helt fra hun var i tiårsalderen har Izabell skrevet musikk. Den samme kunstneriske friheten er noe av det hun jaktet på da hun spilte inn debutalbumet sitt «Skyt meg» i fjor. TONO-stipendet hun fikk, var med på å gjøre dette mulig.

– Det er viktig å ikke trenge å gå på akkord med mitt artistiske uttrykk. Stipendet var med på å gjøre det mulig å jobbe med lokale folk i Stavanger, og å være tro mot meg selv.

www.izabell.no

TOBIAS AAMODT

Mottaker av Unge Talenter-stipend i 2018

– Magisk å formidle

Virkelig er ungdomsbandet som overlevde. Veien har gått fra videregående til debutalbum og Øya-festival, med låter for fattige studenter. – Jeg var aldri interessert i å spille cover. Jeg har komponert fra dag én, sier Tobias Aamodt.

– Jeg har alltid hatt et sterkt uttrykksbehov. Det er så befriende å kunne få sagt så mye på så kort tid. Tre minutter om et tema kan bety mer enn tre timer.

Tobias Aamodt fikk Unge Talenter-stipend i 2018. Pengene er investert i en synthesizer som er viktig i låtskrivingen til neste album.

www.virkeligband.no

EDVARD-PRISEN OG TONO's FORMIDLERPRIS // 2018

EDVARD-prisen, oppkalt etter Edvard Grieg, er en pris TONO tildeler opphavere som har skapt musikkverk og tekster til musikk av høy kunstnerisk kvalitet. Prisen ble etablert i 1998, og deles ut årlig. Med prisen ønsker TONO å rette oppmerksomheten mot norske komponister og tekstforfattere, og øke nordmenns interesse for, og kjennskap til, nyskrevet norsk musikk. Prisvinnerens musikk eller tekst må være uforefremført eller utgitt foregående år. Det legges også vekt på opphaverens øvrige produksjon. Det tas sikte på at en komponist skal kunne motta EDVARD-prisen én gang. Prisvinneren må være medlem av TONO.

I 2018 ble det delt ut priser innen kategoriene Samtid, Populær, Tekst, Åpen klasse og Utfordrer. Vinnerne tildeles et unikt trofe utformet av Magne Furuholmen (Edvard Grieg i profil), et diplom samt kr. 50 000,-

TONOS FORMIDLERPRIS

TONO deler også ut «TONOs Formidlerpris» én gang i året. Prisen ble etablert i 2011, og deles ut årlig til en eksepsjonell formidler av musikk. Prisen består av et diplom utformet av Magne Furuholmen samt kr 50 000,-

Juryen for EDVARD-prisen og

TONOs formidlerpris besto i 2018 av:

Arvid Wam Solvang (NOPA, juryleder)

Hilde Wahl (NOPA)

Rita Engedalen (Uavhengig)

Ole Børud (Uavhengig)

Stine Lieng (Musikkforleggerne)

Jan Stefan Bengtsson (Musikkforleggerne)

Klaus Sandvik (NKF)

Therese Birkelund Ulvo (NKF)

EDVARD-trofeet, utviklet av Magne Furuholmen i anledning prisens 20-årsjubileum i 2018.

Foto Sigrid: Francesca Allen // Foto Martin: Privat

EDVARD-prisen // Populær

SIGRID SOLBAKK RAABE OG MARTIN SJØLIE

DON'T KILL MY VIBE

JURYENS BEGRUNNELSE: - «I throw myself from heights that used to scare me», synger Sigrid Solbakk Raabe i «Don't Kill My Vibe», som hun har skrevet sammen med Martin Sjølie. Denne grunnleggende, nyvunnede selvtiliten og en opplevelse av egen modning og livsviktig identitet utgjør kjernen i verket. Fortellerstemmen lar seg ikke lenger begrense av sine omgivelser. Det er et sterkt og personlig rop i «jeg»-form som trekker lytteren inn, og som vi tror finner dyp klangbunn kanskje særlig hos unge lyttere. Her møter de en stemme som gjenspeiler deres eget behov for å gjøre egne erfaringer og å få lov til å lete etter, finne fram til, og å forsvare det å være seg selv.

Både det melodiske, arrangementet og produksjonen tar tekstens kjerne inn i sin oppbygning. Det sparsommelige og ventende i versene kombineres med eksploderende og nesten hensynsløse refrenger. Her skal grensene sprenge, det selvstendige brytes fri! Og det er ingen tvil om at Raabe behersker det moderne popformatet til fulle når låtas tematikk skal gis full kraft. Lei et heves, den harmoniske aktiviteten øker, rytmiske elementer settes for alvor i spill og refrengets todelt struktur sys usedvanlig elegant sammen til en insisterende og ustopelig helhet. En stor del av disse elementene er dessuten ikke uløselig knyttet til en storslått studio-produksjon. Denne låta beholder helt uanstrengt sin integritet og relevans i en dempet akustisk ramme. «Don't Kill My Vibe» er et rett og slett et eksempel på hvor fantastisk en poplåt kan være.

Foto: Kristian Dugstad/TONO

EDVARD-prisen // Åpen klasse

OLA KVERNBERG

STEAMDOME

JURYENS BEGRUNNELSE: – Ola Kvernberg er mye mer enn en felespiller, selv om det store publikum kanskje først og fremst forbinder ham med det. Men Kvernberg er minst like mye en fremragende komponist. Han har skrevet musikk til både egne soloutgivelser og til filmproduksjoner, og han kan også vise til både Spellemannpriser og Amandaprisen for sine komposisjoner.

Soloalbumet Steamdome, som kom ut helt på slutten av 2017, er et imponerende verk. Det oser av energi og kompositorisk kunnskap. Det pulserer, puster, raser og jubler. Det er rytmisk, voldsomt, dynamisk, åpent og ekstatisk. Det er store krefter i bevegelse, som om hele livet, hele verden, var presset inn i ni komposisjoner. Musikklandskapet er grenseløst! Vi møter jazz, klassisk musikk, funk og folkemusikk – alt smeltet sammen i én stor og naturlig helhet. Det er en bragd. Og hva med tekstene? Her er ingen tekster, og de trengs ikke. Ikke på ett punkt i komposisjonen tar man seg i å savne det. Komponisten snakker tydelig nok gjennom det musikalske.

Ola Kvernberg er en modig komponist. Vi finner ingen enkle løsninger. Kun vakker, flott, livsbejagende og velkomponert musikk.

Foto: Kristian Dugstad/TONO

EDVARD-prisen // Utfordrer

IVAN AVE (EIVIND ØYGARDEN)

EVERY EYE

JURYENS BEGRUNNELSE: – Eivind Øygarden, bedre kjent som Ivan Ave, har blitt et anerkjent navn blant norske hip hop-kjennere, selv om han albumdebuterte under eget navn så nylig som i 2016. Med hans 2017-album Every Eye beviser han igjen at han er stilsikker og stødig. Her kombinerer han amerikansk vestkyst-harmonikk og smooth jazz på den ene siden med tydelig hip hop-attityde på den andre, og det med stor eleganse. Produksjonen låner rikelig fra 1970- og 80-tallets lydestetikk, med «vintage» elpianoer, syntheser og trommemaskiner. I nettopp det hører vi et statement, som juryen støtter helhjertet: Eivind lager tidløs hip hop – med lang holdbarhetsdato. Instrumenteringen er sparsommelig og åpen, uten elementer som krangler med hverandre. Totalt sett låter det solid og helhetlig. Dette er ikke bare en samling enkeltlåter, de er et samlet verk.

Tekstmessig hører vi en poet som har laget et tekstunivers som er hans eget. Han har valgt seg engelsk. Det er dristig for en nordmann, da selv gode engelskkunnskaper ofte ikke er godt nok for å lage troverdige tekster med utgangspunkt i amerikansk gatespråk. Vi mener han klarer det med glans. Hans vokale fremføring har stor autoritet, det er selvsikkert og kledelig tilbakelemt. Ivan Ave markerer seg i et hip hop-marked med stor konkurranse. Every Eye er bunnsolid. Vi føler oss trygge på at publikum kan forvente ytterligere storhet fra Eivind Øygarden i fremtiden.

Foto: Kristian Dugstad/TONO

EDVARD-prisen // Tekst

MARTHE WANG

UT OG SE NOE ANNET

JURYENS BEGRUNNELSE: - «Til deg som ikke håper mer/Du som trenger et lysglimt og trenger det nå», synger Marthe Wang på albumet *Ut og se noe annet*, utgitt i 2017. Disse linjene virker å oppsummere drivkraften bak Marthe Wangs skapende musikalske virke. Hun er en strålende eksponent for moderne norsk visepopkunst. Albumet osrer av kvalitet, men det er ikke først og fremst «flink». Det er først og fremst varmt og personlig. Vi møter her en poet som evner å beskrive følelser og opplevelser vi alle kjenner oss igjen i. Tekstene virker å være skrevet rett ut av Marthes hjerte. Om de er selvopplevde eller ikke er ikke så viktig. Tekstene beskriver universelle følelser så jordnært, presist, godt og vakkert at uansett de treffer hjertet slikt at det gjør både godt og litt vondt. Vi føler oss sett, forstått, trøstet og oppmuntret.

Arrangementene og musiseringen er varm, ektefølt, leken og sofistikert. Tekstene forlenges, forsterkes og løfter frem fortolkningsdyp som svakere arrangementer ikke ville ha klart å formidle. Og som du synger, Marthe! Du er en teknisk dyktig sanger, men først og fremst er du en formidler som evner å få frem dybden i det du med stor kompositorisk tyngde har skrevet av musikk og tekst.

Foto: Kristian Dugstad/TONO

EDVARD-prisen // Samtid

JONAS SKAARUD

(FORTHWITH A CHANGE CAME OVER THE WATERS) AND THE SERENITY BECAME LESS BRILLIANT BUT MORE DEEP

JURYENS BEGRUNNELSE: - Årets vinnerverk i EDVARD-prisens kategorien *samtid* leder med tydelighet øret mot hvilke lydlige og musikalske idéer som skal spille seg ut. Komponisten har et usedvanlig godt grep om hvilke rammer disse idéene skal operere innenfor. Verket både etablerer seg og utvikles forsiktig i sin begynnelse med en uanstrengt letthet. Når denne musikken tar seg tid, så gjør den det med veltalende lydlig tålmodighet. De utvalgte virkemidlene opparbeider over tid en naturlig autoritet. Verkets egenart formes med stor sikkerhet.

Mange gode verk nøyer seg med å skape en slik integritet, men i dette verket er dette en musikalsk situasjon som skal utvikles videre. Rammenes ytterkanter blir utforsket og musikken tar noen forbløffende vendinger. Noen sammenhenger eller innsikter er det bortimot umulig å se for seg eller oppdage selv, men de vil likevel begeistre når de blir forevist eller forklart. Uten at dette verkets identitet blir truet, henter komponisten frem denne typen sammenhenger og lar det oppstå noen nesten uforvarende forløsende øyeblikk. Når disse øyeblikkene også får forme verkets videre musikalske liv, løftes lytteopplevelsen til et nytt nivå.

Jonas Skaarud har, for å si det med Hamsun «... en smule evne til å skue innover, skue langt». Dette verket skuer utvilsomt innover i sitt valgte univers av lydsammensetninger, men det når også fram til noe som er langt bortenfor.

TONOs Formidlerpris

GRETE PEDERSEN

JURYENS BEGRUNNELSE: - Norske komponister, sangtekstforfattere og musikkforlag innen kunstmusikkfeltet har mye å takke Grete Pedersen for. Som kordirigent fra tidlig på 1980-tallet, og som kunstnerisk leder for Det Norske Solistkor fra 1990, har mer enn én generasjon av norske opphavere hatt en medsammensvoren i henne. Nyskrevet norsk musikk er blitt løftet frem gjennom utallige bestillinger og urfremføringer med Grete Pedersen som kunstnerisk ansvarlig. Gjennom flere tiår har hun stått i spissen for å skape en forståelse for viktigheten av at nålevende komponister får arbeide med sine kunstnerskap, og at dette må være en kontinuerlig prosess. Dette engasjementet gjør henne til en representant for en kultur og en innsikt som er helt avgjørende for at en norsk, skapende kunstmusikalsk tradisjon kan og skal få leve, både i samtiden og inn i fremtiden.

KORT OG GODT FRA TONO-ÅRET 2018

TONO I TALL 2018

1.642

32

590

NYE TONO-MEDLEMMER
HVORAV 11 MUSIKKFORLAG

TONO-MEDLEMMER TOTALT

35.000

NYE VERK REGISTRERT

STYRENDE ORGANER

I de ulike medlemsrepresenterte organene i TONO ble det i 2018 gjennomført en lang rekke møter: Ni styremøter, tre styreutvalgsmøter, åtte møter i Fordelingsutvalget, to i Musikk- og Tekstfaglig Utvalg, to i valgkomiteen, ett heldagsmøte i Kontrollkomiteen, fire heldagsmøter i TONOs stipendkomite og fem møter i EDVARD-komiteen.

TONO OG NMR MED AVTALE FOR ARRANGØRLAG

I mai kom TONO og NMR til enighet om en avtale for NMRs arrangørslag. Avtalen hadde gyldighet for 2018, og omfattet 250 arrangørslag innenfor «grasrotsegmentet» og som er medlemmer av AKKS, FolkOrg, Klassisk, Norsk Bluesunion, Norsk jazzforum og Norsk Viseforum. Forhandlingene fortsatte gjennom året, og denne avtalen ble erstattet av en ny avtale med gyldighet fra 1. januar 2019.

TONO OG NMR MED AVTALE FOR UTØVERLAG

I mars 2018 kunngjorde TONO og Norsk Musikkråd at organisasjonene hadde blitt enige om en avtale for 2018 og 2019 for utøverlagene i Norges Musikkorps forbund, Norges korforbund og de øvrige av NMRs medlemsorganisasjoner med utøverlag – totalt 4 500 lag.

POLARIS MUSIC SURVEY

Også i 2018 målte TONO, KODA (Danmark) og Teosto (Finland) vanene og holdningene til nordiske musikklyttere i undersøkelsen Polaris Digital Music Survey. Undersøkelsen viste at 9 av 10 nordmenn nå streamer musikk, men at bare halvparten har et betalt abonnement. Betalingsviljen er likevel økende. 7 av 10 nordmenn oppga at de streamer musikk på YouTube. 64 prosent oppga at de hadde vært på konsert det siste året, en økning på fire prosent fra året før.

Radio fortsatt er viktigste kanal for å oppdage ny musikk. 30 prosent oppga at det var på radio de sist oppdaget en ny sang de likte.

Foto: Shutterstock

TONO ANMELDT TIDAL TIL ØKOKRIM

I mai fremla Dagens Næringsliv sterke og tilsynelatende troverdige påstander om at Tidal skulle ha manipulert strømmetallene for artistene Beyonce og Kanye West. TONO var første norske musikkorganisasjon som anmeldte saken til Økokrim, og flere anmeldelser fulgte. TONO mente det var i både TONOs og Tidal's interesse med en grundig etterforskning ettersom Tidal hevdet at data var stjålet og manipulerte. I skrivende stund (april 2019) er saken fortsatt under etterforskning.

VIKTIGE SKRITT PÅ VEIEN MOT NYTT OPPHAVSRETTSДИРЕКТИВ

EUs arbeid med et nytt opphavsrettsdirektiv for det digitale området ble påbegynt i 2016. Gjennom 2018 var dette arbeidet gjennom flere viktige milepæler, deriblant avstemningen i EU-parlamentet 12. september der det ble flertall for en direktivtekst som var positiv for opphaverne. Teksten gikk dermed videre til dialogforhandlinger i EU, før endelig versjon av direktivet ble vedtatt i EU-parlamentet 26. mars 2019. Direktivet innebærer at selskapene bak brukergenererte plattformer nå vil måtte ta ansvar for innholdet brukerne laster opp, og innhente lisenser fra TONO og andre rettighetsorganisasjoner. De vil også måtte betale rimelig vederlag til skaperne for bruken av innholdet. TONO var aktivt involvert i påvirkningsarbeidet mot EU gjennom hele prosessen, blant annet gjennom deltakelse i ekspertgrupper i GESAC, de europeiske forvaltningsorganisasjonenes lobbyorganisasjon i Brussel. Også TONOs medlemmer bidro med mange underskrifter på flere underskriftskampanjer.

NY AVTALE MED NORSK TEATER OG ORKESTERFORENING

TONO signerte sommeren 2018 en ny avtale med Norsk Teater og Orkesterforening (NTO) med gyldighet fra 1. juni samme år, og som regulerer fremføring av musikk i teaterproduksjoner samt lydfesting. Satsene ble justert opp, og skal også justeres i 2019 og 2020. Fra 1. januar 2020 bortfaller en bestemmelse om at 50 prosent av bestillingshonoraret skal anses som forskudd på TONO-vederlag. Komponistene vil dermed få TONO-vederlag fra første forestilling, og ikke først etter at vederlaget har oversteget 50 prosent av bestillingshonoraret.

LAGE MUSIKK

// med Torgny Amdam

TONO LANSERTE PODKAST

TONO trenger å bygge kjennskap til, og kunnskap om, TONO, opphavsrett og våre medlemmers yrkesutøvelse ute blant musikkbrukere og å være en ressurs for medlemmene. TONO skal også ha en offensiv kanalstrategi slik at vi kan nå ut til våre berørte grupper. I januar 2018 lanserte vi derfor podkasten Lage Musikk. Denne produserer TONO ved hjelp av byrået Moderne Media og TONO-medlem Torgny Amdam. Det ble i 2018 produsert 19 episoder. Hør den ved å søke opp «Lage musikk» i iTunes, Spotify eller eventuelle andre podkasttjenester.

NY ÅNDSVERKLOV

I mai vedtok et samlet Storting den nye åndsverkloven. TONO var involvert i arbeidet i forkant av dette med å fremlegge skapernes syn overfor familie- og kulturkomiteen, både gjennom direkte dialog, hørings svar og ved innlegg i høringer. TONO var jevnt over godt fornøyd med den nye lovteksten som trådte i kraft 1. juli 2018.

TONO TILDELT SAMVIRKEPRISEN

Den 23. oktober ble TONO tildelt Samvirkeprisen 2018 under Samvirkefrkosten på Grand Hotel.

Prisen tildeles enkeltpersoner eller samvirkeforetak som på en eller annen måte har bidratt til å synliggjøre samvirket som selskapsform. Målet med prisen er å vise samvirket som en moderne og framtidsrettet selskapsform, som ivaretar eiernes nytte av virksomheten som drives, og som gir verdi til samfunnet. – Gjennom sin egen organisasjon, TONO, gjøres det som enkeltmedlemmer ganske sannsynlig ikke ville hatt mulighet til å klare selv. TONO viser derfor Samvirkets medlemsnytte på sitt aller beste, sa jurymedlem Arne Lindelien da prisen ble overrakt adm. direktør i TONO, Cato Strøm og TONOs styreleder Ingrid Kindem.

ENDRINGER I AVREGNINGSMODELL FOR RADIO

TONO gjorde endringer i avregningsmodellen for radio og subsidiert pulje med effekt fra septemberavregningen i 2018. Den gamle avregningsmodellen for radioområdet tok utgangspunkt i FM-teknologi, og definerte kriterier for avregningene blant annet med bakgrunn i potensielle lyttere og geografisk nedslagsfelt. Den nye modellen er utviklet etter overgangen til DAB, og dermed avregnes nå NRKs radiokanaler ut fra en fordelingsprosent som blant annet tar hensyn til de ulike kanalenes lyttertall i tillegg til antallet fremført musikkminutter per kanal per år, samt andelen egenproduksjoner per kanal per år. Dette betyr at det nå fordeles mer til P1, P1s distriktssendinger og samt P1+. Det fordeles en mindre andel til P2. P3 fortsetter på noenlunde samme nivå som tidligere. Avregninger fra musikk fremført i de kommersielle kanalene fordeles nå utelukkende på bakgrunn av markedsandeler. Dermed vil minuttverdiene for disse kanalene variere noe fra kvartal til kvartal.

ENDRINGER I AVREGNING AV SUBSIDIERT PULJE

Konserter som faller inn under subsidiert pulje avregnes etter en annen modell enn konsertene i vederlagsbestemt pulje. Etter at utdanningsinstitusjonene ble tatt ut av subsidiert pulje og lagt inn i vederlagsbestemt pulje i 2017 falt antallet konserter i subsidiert pulje betydelig. For å sikre at det ikke blir stor differanse mellom innbetalt og utbetalt vederlag ble det vedtatt at det skulle innføres flytende konsertpoeng for subsidiert pulje på samme måte som i vederlagsbestemt pulje. Dermed settes antallet konsertpoeng i henhold til vederlagets størrelse i størrelsesorden 1000, som minimum, opp til 10 000, med intervaller på 100. Endringen ble gjort gjeldende fra og med fremføringsåret 2017.

TONO VANT OVER RIKSTV I HØYESTERETT

Et enstemmig Høyesterett kunngjorde 28. november at TONO fikk fullt medhold i saken mot RiksTV. Dommen fastslo at Riks TV AS etter Åndsverkloven foretar en tilgjengeliggjøring til offentligheten av musikkverk TONO forvalter. Dermed ble det endelig fastslått at Riks TV har et ansvaret for å klarere fremføringsrettighetene med TONO. TONOs krav gikk helt tilbake til 2009.

Adm. direktør Cato Strøm kommenterte i forbindelse med omtalen av saken at dommen var en opphavsrettslig milepæl med stor betydning for rettighetshaverne.

TONO ble tilkjent saksomkostninger på til sammen 8,3 millioner kroner.

STYRKET NORDISK SAMARBEID

KODA (Danmark), Teosto (Finland) og TONO styrket sitt samarbeid i selskapet Polaris Nordic ytterligere i 2018.

I tillegg til det allerede eksisterende samarbeidet på systemsidene begynte selskapene også en prosess i 2018 med å etablere en enhet som skal lisensiere de tre selskaperes repertoarer globalt direkte mot streaming- og andre onlinetjenester. Når tjenesten er etablert vil TONO kunne redusere tiden fra avspilt musikk til utbetalt avregning, samt at de tre eierselskapene vil kunne redusere sine kostnader. Det er forventet at de første avtalene vil bli inngått i løpet av 2019.

TONO FYLTE 90 ÅR

Den 27. november var det 90 år siden TONO ble etablert i 1928. Jubileumsåret ble markert med en synliggjøringskampanje (sponsplakater på alle NRKs musikkprogrammer i 2018), et jubileumsmagasin på papir og nett, samt en jubileumsfest på Røverstaden i Oslo for ansatte, tillitsvalgte og enkelte nære samarbeidspartnere på selve jubileumsdagen. Her ble også EDVARD-prisene for 2018 utdelt.

Foto: Shutterstock

FOREDRAGSVIRKSOMHET OG RELASJONSBYGGING

Gjennom 2018 var TONO til stede på godt over 40 ulike arenaer og sammenhenger for å komme i kontakt med medlemmer, kunder, bransje for øvrig, og andre relevante berørte grupper for TONO. Hensikten med slik tilstedeværelse er å øke kjennskapen og kunnskapen om TONO, samt å skape gode relasjoner som setter oss i stand til å være en enda bedre ressurs for medlemmer, våre kunder og andre. Blant stedene vi var representert var en rekke høyskoler (kultur-, film-, musikkstudier m.m.), Sami Music Week, BandOrg, Møst, Sørf, Asker Music Expo, Bysongs, Vill Vill Vest, Sørveiv, Trondheim Calling, Trondheim Song:Expo, The Great Escape, Reeperbahn, nord-norsk revyfestival, foredrag for ca 20 forbundsledere under Norsk Musikkråd m.m. TONO arrangerte også forlagsforum for musikkforlagsmedlemmer og AV-forum for komponister som skriver for film og TV. Tilbudet vil utvides til nye medlemsgrupper i 2019.

AVREGNINGER ULIKE MEDLEMSGRUPPER

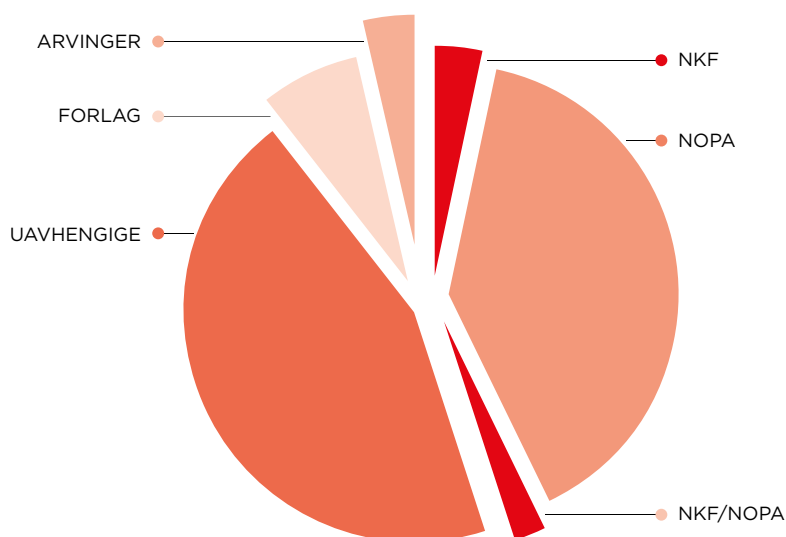
Oversikten nedenfor viser hvordan TONOs avregning i 2018 fordeler seg på ulike grupper i TONO.

I henhold til Samvirkelovens terminologi omtales de som har forvaltningskontrakt med TONO, og som har inntjening som kvalifiserer til stemmerett på TONOs årsmøte, som «andelshavere». De med forvaltningskontrakt med TONO som ikke har stemmerett omtales som «ordinære medlemmer». Med «organiserte» menes de som er tilknyttet gruppeforeningene NOPA, Norsk komponistforening (NKF) og Musikkforleggerne (MF).

FORDELING ANDELSHAVERE OG ORDINÆRE MEDLEMMER	Beløp	Antall	Gjennomsnitt
Andelshavere	150 022 405	1 726	86 919
Ordinære medlemmer	54 559 295	17 018	3 206
Totalt	204 581 700	18 744	10 914

FORDELING, MEDLEMSGRUPPERINGER	Beløp	Antall	Gjennomsnitt
Organiserte NKF	7 077 660	221	32 026
Organiserte NOPA	80 725 922	1 170	68 997
Organiserte NKF/NOPA (dobbelt medlemskap)	4 325 282	69	62 685
Uavhengige	91 136 640	15 771	5 779
Forlag	14 055 333	213	65 987
Arvinger	7 260 862	1 300	5 585
Totalt	204 581 700	18 744	10 915

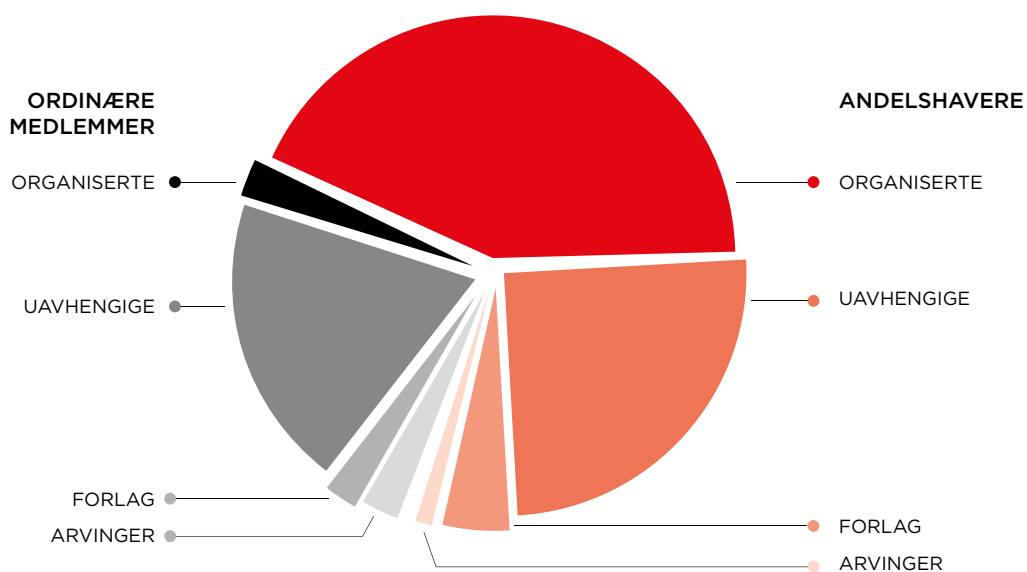
FORDELING, MEDLEMSGRUPPERINGER

FORDELING TIL ORDINÆRE MEDLEMMER	Beløp	Antall	Gjennomsnitt
Organiserte	4 587 453	562	8 163
Uavhengige	39 835 031	14 984	2 659
Forlag	4 694 979	193	24 326
Arvinger	5 441 832	1 279	4 255
Totalt, ordinære medlemmer	54 559 295	17 018	3 206

FORDELING TIL ANDELSHAVERE	Beløp	Antall	Gjennomsnitt
Organiserte	87 541 411	898	97 485
Uavhengige	51 301 610	787	65 186
Forlag	9 360 354	20	468 018
Arvinger	1 819 030	21	86 620
Totalt, andelshavere	150 022 405	1 726	86 919

FORDELING, ANDELSHAVERE OG ORDINÆRE MEDLEMMER

AVREGNINGENE TIL OG FRA UTLANDET

Ved utgangen av 2018 hadde TONO 75 gjensidighetsavtaler med søsterselskaper i andre land. Enkelte av avtalene dekker flere land, og totalt gir de TONO representasjon i flere enn hundre land og territorier. Gjensidighetsavtalene innebærer at selskapene innkrever vederlag for offentlig fremføring av hverandres repertoarer i sine respektive land og territorier, og avregner midlene tilbake til de ulike selskapene for videre avregning til rettighetshavere i fremførte verk.

AVREGNINGENE TIL UTLANDET

Avregninger til utenlandske rettighetshavere i 2018 utgjorde kr 240 755 847. Året før var tilsvarende beløp kr 203 836 936.

Tabellen nedenfor viser avregningene til noen av våre søsterselskaper for de siste 3 årene. Tallene gjenspeiler ikke eksakt hvor mye av det enkelte lands repertoar som fremføres i Norge. Eksempelvis inneholder avregningen til STIM i vesentlig grad angloamerikansk repertoar som følge av at dette repertoaret er subforlagt i Sverige. Dessuten inkluderer tabellen vederlag som innkreves gjennom NORWACO og blant annet sendes til STIM og PRS for avregning.

SELSKAP/LAND	Avregnet 2018	Avregnet 2017	Avregnet 2016
AKM, Østerrike	480 054	556 544	861 400
APRA, Australia	3 623 892	2 316 518	2 530 561
ASCAP, USA	27 082 532	20 589 460	20 151 186
BMI, USA	26 090 037	20 686 268	18 790 978
BUMA, Nederland	732 101	586 990	665 003
GEMA, Tyskland	3 913 945	4 209 001	4 182 870
JASRAC, Japan	192 609	156 573	183 495
KODA, Danmark	10 189 654	9 155 581	8 513 831
KOMCA, Sør-Korea	30 781	15 237	2 759
OSA, Tsjekkia	137 734	116 133	132 794
PRS, England	56 984 393	50 513 664	47 561 846
SABAM, Belgia	401 451	438 448	355 037
SACEM, Frankrike	7 184 662	6 466 605	6 541 253
SGAE, Spania	758 987	334 148	378 202
SIAE, Italia	734 540	699 551	633 950
SOCAN, Canada	3 385 846	2 824 594	2 337 215
STIM, Sverige	91 554 991	77 684 772	65 442 276
SUISA, Sveits	329 570	311 701	333 619
TEOSTO, Finland	1 439 194	1 611 792	1 734 447
ZAIS, Polen	81 963	58 010	80 255
Øvrige	5 426 911	4 505 346	3 798 733
SUM	240 755 847	203 836 936	185 211 710

AVREGNINGENE FRA EN DEL UTENLANDSKE SØSTERSELSKAP

Totalt ble det i 2018 bokført inntekter på kr 79 277 903 fra utenlandske søsterselskap. I 2017 var tilsvarende inntekter på kr 68 472 166 og i 2016 var tallet kr 40 953 824.

Det har vært en betydelig økning i inntektene fra utlandet de siste årene. Det var en nedgang fra 2015 til 2016, noe som i hovedsak skyldes at vi ikke mottok penger fra GEMA i 2016, men dette etterslepet ble hentet inn i 2017. Liknende situasjoner har vi de senere år også hatt med SGAE og PRS. Slike variasjoner henger normalt sammen med blant annet myndighetskrav som påvirker overføringene av midler. Også valutasvingninger kan påvirke beløpene. I tillegg er det verdt å nevne at avregningene fra utlandet påvirkes av de ulike selskapenes praksis, markedsandeler m.m., og av utenforliggende forhold som eksempelvis landenes opphavsrettslige rammer og øvrige lovverk. Den klart viktigste årsaken til økningen i inntektene fra utlandet er imidlertid økt bruk av norsk musikk.

SELSKAP/LAND	Mottatt 2018	Mottatt 2017	Mottatt 2016
AKM, Østerrike	1 037 888	1 151 533	627 826
APRA, Australia	971 907	945 647	1 275 438
ASCAP, USA	2 971 400	2 278 150	1 453 437
BMI, USA	3 829 042	1 216 085	541 883
BUMA, Nederland	2 575 241	2 671 296	1 605 568
GEMA, Tyskland	12 404 140	15 891 796	0
JASRAC, Japan	1 267 163	1 260 092	1 779 080
KODA, Danmark	11 061 595	10 240 717	9 043 858
KOMCA, Sør-Korea	398 023	251 635	208 190
OSA, Tsjekkia	223 910	75 155	103 063
PRS, England	9 763 972	0	1 347 519
SABAM, Belgia	1 055 855	855 403	842 909
SACEM, Frankrike	3 605 090	4 791 583	2 473 523
SGAE, Spania	4 077 393	662 786	0
SIAE, Italia	2 216 256	2 269 326	780 270
SOCAN, Canada	730 196	717 722	431 202
STIM, Sverige	12 476 616	15 175 039	12 938 425
SUISA, Sveits	1 739 038	1 724 431	1 295 536
TEOSTO, Finland	3 433 299	3 032 416	2 280 408
ZAIKS, Polen	545 246	451 467	224 823
Øvrige	2 894 633	2 809 887	1 700 866
SUM	79 277 903	68 472 166	40 953 824

NCB

NCB (Nordisk Copyright Bureau) administrerer innspillingsrettigheter i musikk på CD, DVD, film, video etc på vegne av TONO. TONO-medlemmer blir medlem av NCB ved inngåelse av forvaltningskontrakten. NCB er eid av de nordiske forvaltningsorganisasjonene KODA, STEF, STIM, Teosto og TONO. Selskapet har samarbeidsavtaler med EAÜ (Estland), AKKA/LAA (Latvia) og LATGA-A (Litauen). Selskapet er i dag en organisasjon uten ansatte, og hvor KODA leverer selskapets tjenester på vegne av eierselskapene.

NCBs styre består av fem medlemmer, med ett medlem fra hvert av eierselskapene KODA, STIM, TEOSTO, TONO og STEF. NCB eier 50 prosent av aksjene i Network of Music Partners (NMP), et joint venture eid av NCB og britiske PRS for Music, og som leverer back office-tjenester til organisasjoner som forvalter opphavsrettigheter innen musikkområdet.

UTVIKLING OG STATUS

NCBs omsetning har falt dramatisk gjennom en årrekke i takt med den negative utviklingen i markedet for fysiske utgivelser av innspilt musikk. Med dette som bakgrunn har selskapet vært gjenstand for en betydelig omstillingsprosess de siste årene. Fra å være et selskap med 22 ansatte ved inngangen til 2017 er det i dag, etter vedtak på generalforsamlingen i mars 2017, et selskap uten ansatte, men hvor dets funksjoner er outsourcet til KODA, og utføres av hovedsakelig tidligere NCB-ansatte.

ØKONOMISK SITUASJON

På overordnet nivå hadde NCB totale vederlagsinntekter på DKK 82,7 millioner, ned fra DKK 94 millioner året før. NCBs totale innsamlede vederlag for Norge endte på DKK 12,8 millioner, en nedgang fra DKK 15,3 millioner i 2017. Selskapet avregnet totalt DKK 88,1 millioner, og av dette ble det til TONOs medlemmer avregnet DKK 12,6 millioner. NCBs resultat for 2018 endte med overskudd på DKK 831 000, en nedgang fra DKK 1,1 millioner i 2017. Det er forventet at NCBs omsetning vil fortsette å synke i årene som kommer.

NCBs årsrapport for 2018 publiseres på ndc.dk under valget «about NCB» i mai 2019.

NORCODE

NORCODE ble etablert i 2007 for å bidra til å bygge infrastruktur for forvaltning av opphavsrett i utviklingsland. Gjennom opplæring og økonomisk støtte tilrettelegger NORCODE for opprettelse og utvikling av forvaltningsorganisasjoner i Afrika, Asia og Karibia. Bak initiativet sto de norske forvaltningsorganisasjonene BONO, KOPINOR, GRAMO, NORWACO og TONO. Organisasjonen eies i dag av Gramo og TONO.

FORVALTNINGSORGANISASJONER

Ett av NORCODEs satsningsområder er oppbygging av medlemsbaserte forvaltningsorganisasjoner i Afrika og Asia, og her har det også i 2018 vært aktivitet. NORCODE har gitt økonomiske bidrag, hjulpet med systemer, opplæring og oppfølging. Målet er at forvaltningsorganisasjonene skal ha en effektiv drift og bli selvfinansierende. Siden 2007 har NORCODE samarbeidet med 30 organisasjoner fra 16 land; Argentina, Filippinene, Ghana, India, Kenya, Liberia, Mosambik, Nepal, Nigeria, Rwanda, Tanzania, Uganda, Vietnam, Zambia, Zanzibar og Zimbabwe.

VEKST I MEDLEMSTALL

Det har vært vekst i medlemstallene i alle organisasjoner NORCODE har støttet i 2018, og hele 70 prosent økning i Vietnam og 50 prosent økning på Filippinene. I Nepal har nå de tre selskapene NORCODE støtter et samarbeid om lisensiering, og alle henter nå inn vederlag i markedet. Utbetaling til opphavere er i gang.

I Rwanda har organisasjonen RSAU hentet inn 2,6 ganger så høye vederlag som budsjettert, og de planlegger å begynne distribusjonen til opphavere i løpet av 2019. Organisasjonene i både Rwanda og Nepal forventes å være selvfinansierte i løpet av året.

LEDEROPPLÆRING

Det andre av Norcodes hovedsatsinger er et opplæringsprogram som er utviklet sammen med andre internasjon-

ale organisasjoner. Det ettårige programmet er tilpasset ledere for rettighets- og forvaltningsorganisasjoner i Afrika, Asia og Karibia som representerer opphavere på ulike felt, som komponister, forfattere og filmskapere. Til nå har NORCODEs program gitt opplæring til nærmere 140 ledere av rettighetsorganisasjoner fra over 50 land.

Norge er foreløpig alene om å kanalisere innsats for utviklingsland i en egen organisasjon, eid av rettighetsorganisasjoner. Det er også unikt at NORCODE får tilgang til offentlige midler som går til utviklingsarbeid innen opphavsrett, og som skal føre til at mange enkeltpersoner i kreativ sektor i Afrika, Asia og andre deler av verden kan livnære seg av sine verk – og sin produksjon. Med tanke på at opphaveres forvaltningsselskaper i ulike land arbeider for hverandre gjennom gjensidighetsavtaler vil også oppbyggingen av organisasjoner i utviklingsland også gjøre det mulig for TONOs medlemmer å få betalt når musikken deres brukes i disse landene.

Norcode ble i 2018 finansiert med midler fra Gramo, TONO og Utenriksdepartementet.

Les mer om norcode på norcode.no.

Foto: Norcode

NORWACO

Norwaco er en forvaltningsorganisasjon for opphavere, utøvende kunstnere og produsenter. Organisasjonen ivaretar rettighetshavernes interesser der felles forvaltning av opphavsrettigheter og nærstående rettigheter anses som hensiktsmessig. Norwaco har 35 norske organisasjoner som medlemmer, deriblant TONO. Norwaco representerer også en rekke utenlandske rettighetshavere gjennom avtaler med utenlandske organisasjoner.

Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt som deler Norwacos forvaltning i syv hovedområder: Tredjeparts TV- og radiodistribusjon, undervisningsbruk, bedrifts-intern bruk, bruk i bibliotek og museer, bruk av TV-selskaps arkivmateriale, offentlig fremføring av TV-innhold og privatkopiering. Norwaco inngår avtaler og krever inn vederlag som fordeles til norske og utenlandske rettighetshavere.

SAMLEDE INNTEKTER FOR 2018

Inntektene for 2018 ble på 384 MNOK, 4 prosent høyere enn 2017-inntektene på 370 MNOK. Det er virksomheten knyttet til TV-distribusjon som bidrar mest til økningen.

TREDJEPARTERS TV- OG RADIODISTRIBUSJON

Hovedvirksomheten til Norwaco er lisensiering av tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkiv- og innholdstjenester. Det er stor konkurranse mellom de ulike plattformene for TV-innhold, og de klassiske distributørene har så langt beholdt sin attraktivitet og plass i markedet. For å møte konkurransen fra rene innholdstjenester, inkluderer nå flere distributører noen av de mest aktuelle innholds- og strømmetjenestene som en del av sitt tilbud. I tillegg tilbys stadig nye arkivtjenester og det åpnes for distribusjon på flere enheter, utenfor hjemmet og liknende. I 2018 har Norwaco lisensiert ukesarkiv av flere nordiske TV-kanalers egenproduserte programmer, og det jobbes videre med å utvikle arkivtjenestene.

VIKTIGE PRINSIPPER AVKLART I SAK MELLOM TONO OG RIKSTV

I november avsa Høyesterett dom i tvisten mellom TONO og RiksTV om distribusjon av TV-kanaler i det digitale bakkenettet. Høyesterett fastslo enstemmig og uten spor av tvil, at RiksTV har et selvstendig ansvar for å klare bruken av opphavsrettslig beskyttet materiale. Med dette er det satt endelig punktum for en årelang tvist med RiksTV i rettsapparatet – først med Norwaco og deretter TONO. Dette er en viktig prinsippavgjørelse som vil kunne få stor betydning for rettighetshavere.

UNDERSVINGSBRUK

Det er i 2018 satt inn ekstra ressurser i arbeidet med inngåelse av undervisningsavtaler. Fortsatt er det slik at Musikklicensen utgjør en stadig viktigere del av lisensieringstilbudet. Det er knyttet en viss usikkerhet til hvordan den store bølgen av kommunesammenslåinger, som skal

finne sted ved overgangen til 2020, vil påvirke inngåtte avtaler og inntekter.

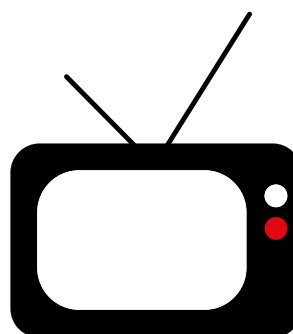
NY ÅNDSVERKLOV

2018 ble året da ny åndsverklov ble endelig vedtatt, og loven ble gjeldende fra 1. juli. Selv om det er en fullstendig omarbeidelse av loven, endres ikke rammebetingelsene for Norwaco i vesentlig grad. Det er innført en ny og teknologinøytral avtalelisensbestemmelse for audiovisuelle verk som erstatter flere av de tidligere og mer spesifikke avtalelisensbestemmelsene. Den individuelle kompensasjonsordningen for lovlig kopiering til privat bruk er utvidet til også å gjelde selvstendige litterære og visuelle verk – foreløpig uten at det er bevilget mer midler til kompensasjon etter ordningen. Det er også lovfestet at skoleklasser i grunn- og videregående skole skal anses som en privat krets. Dette medfører at fremføring og overføring i klasserommene anses som privat og uten opphavsrettslig vern.

VEDERLAGSINNTEKTER PER SEKTOR

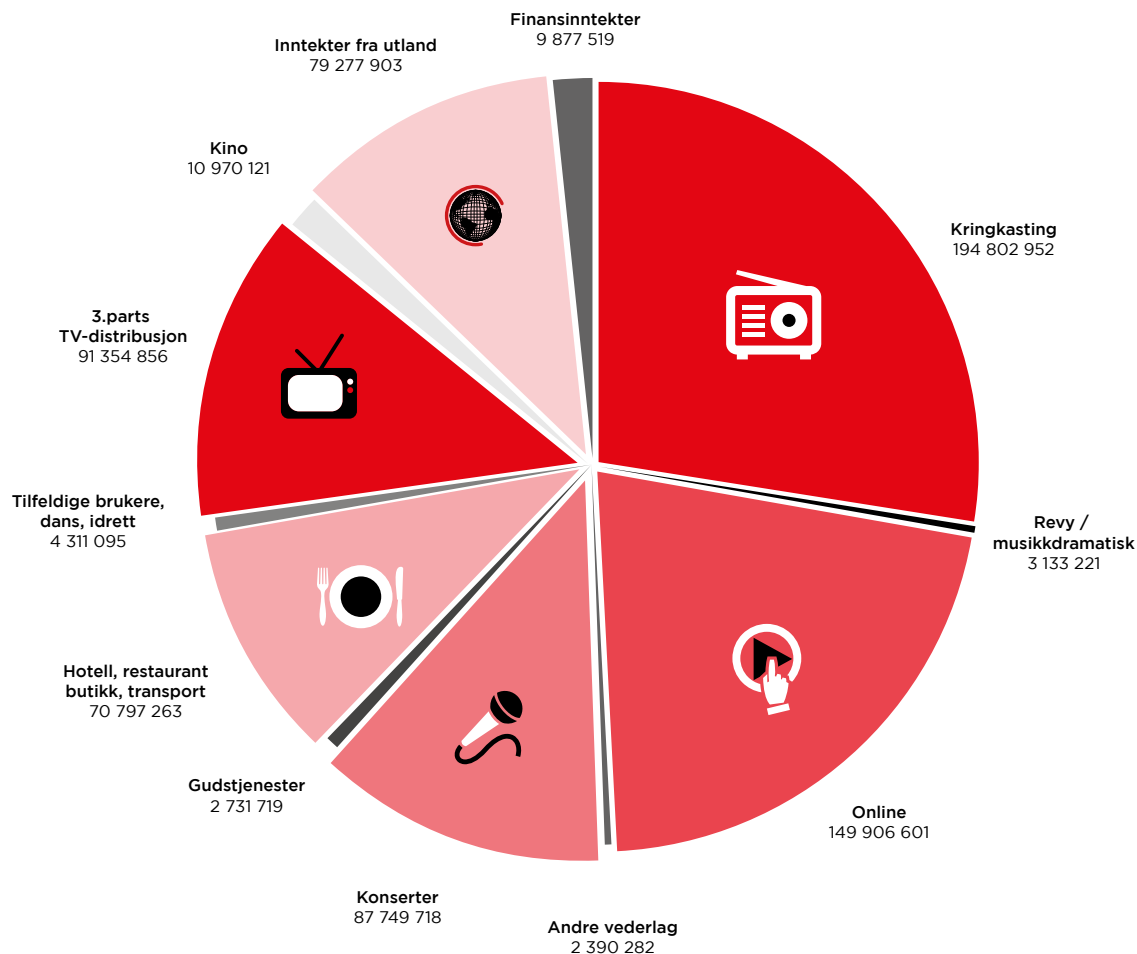
Tredjeparts TV- og radiodistribusjon	289 716 666
Undervisningsbruk	24 522 634
Bruk i bibliotek og museer	522 532
Bruk av TV-selskaps arkivmateriale (NRKs arkiv)	18 526 619
Kompensasjon for lovlig privatkopiering	50 656 375

For mer informasjon, besøk norwaco.no

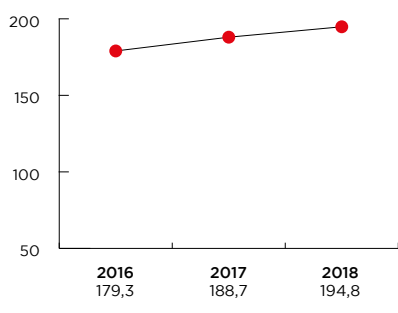

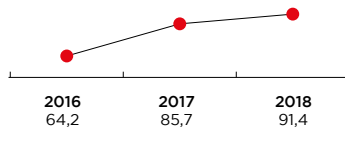
OMSETNINGSFORDELING // 2018

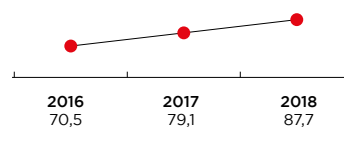
ÅRLIG UTVIKLING INNEN NOEN INNTEKTSOMRÅDER // tall i mill. kroner

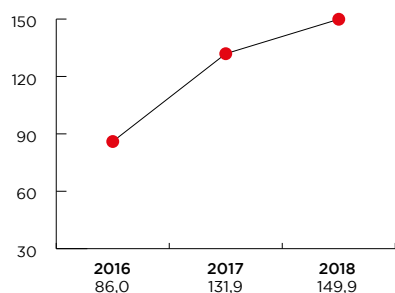
KRINGKASTING

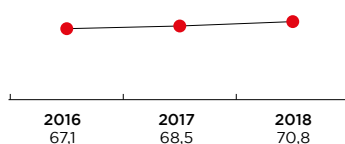
3.PARTS TV-DISTRIBUSJON

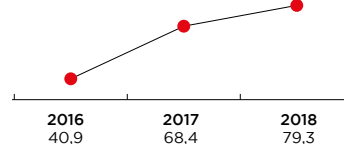
KONSERTER

ONLINE / DIGITALT

HOTELL / RESTAURANT / BUTIKK

UTLAND

RESULTATREGNSKAP PR. 31.12.2018

		TONO		Konsern	
		2018	2017	2018	2017
Brutto inntekt (før fradrag av 2% DNK og tap)		707 303 250	661 321 235	706 407 356	660 425 446
INNTEKTER	Noter				
Kringkasting		194 802 952	188 730 591	194 802 952	188 730 591
3. parts TV-distribusjon		91 354 856	85 764 650	91 354 856	85 764 650
Online		149 906 601	131 980 155	149 906 601	131 980 155
Kino		10 970 121	16 564 866	10 970 121	16 564 866
Konserter		87 749 718	79 153 960	87 749 718	79 153 960
Gudstjeneste mm.		2 731 719	2 653 067	2 731 719	2 653 067
Hotell, restaurant, butikk, transport m.m		70 797 263	68 599 944	70 797 263	68 599 944
Tilfeldige brukere - dans, idrett m.m.		4 311 095	4 103 673	4 311 095	4 103 673
Revy- / musikkdramatisk		3 133 221	3 440 962	3 133 221	3 440 962
Andre vederlag		2 390 282	2 622 143	2 390 282	2 622 143
Brutto fremføringsvederlag		618 147 827	583 614 010	618 147 827	583 614 010
Tap		(1 448 586)	(1 935 411)	(1 448 586)	(1 935 411)
Det norske komponistfond		(12 286 179)	(11 581 129)	(12 286 179)	(11 581 129)
Netto fremføringsvederlag		604 413 062	570 097 470	604 413 062	570 097 470
Inntekter fra utland		79 277 903	68 472 166	79 277 903	68 472 166
Finansinntekter	13	9 877 519	9 235 058	8 981 625	8 339 269
Sum inntekter		693 568 484	647 804 694	692 672 590	646 908 905

KOSTNADER	Noter	2018	2017	2018	2017
Lønn/Honorar/Sosiale kostnader	12	57 901 838	56 938 247	57 940 774	56 977 183
Av- / nedskrivninger	1	1 149 956	966 551	1 380 428	1 197 023
Driftskostnader		13 203 779	17 156 527	12 037 983	15 991 273
Kostn. reiser, PR, godtgj. repr.nett, m.m.		12 514 610	9 886 127	12 514 610	9 886 127
Finanskostnader		181 888	369 660	181 888	369 660
		84 952 072	85 317 112	84 055 684	84 421 266
Administrasjonsgodtgjørelse		(5 128 071)	(5 390 028)	(5 128 071)	(5 390 028)
Sum kostnader		79 824 001	79 927 084	78 927 613	79 031 238
Ekstraordinære inntekter		0	0	0	0
Ekstraordinære utgifter		0	0	0	0
Resultat til fordeling førendr. pensjonsforpl.		613 744 483	567 877 610	613 744 977	567 877 667
Endring pensjonsforpl.	7	-2 601 522	3 009 354	-2 601 522	3 009 354
Skatt		0	0	0	0
Resultat overført fordelingssummer		616 346 005	564 868 256	616 346 499	564 868 313

– EN USLITELIG GLEDE

Anne Grete Preus har tilbakelagt nesten 50 år som sangdiker. Lidenskapen oppstod i det øyeblikket hun første gang fikk en gitar i hendene. – Fra jeg kunne spille to akkorder, har jeg skrevet sanger. Det er en glede som er uslitelig.

Fra viseklubber i Lillestrøm på 70-tallet, via rockebandene Veslefrikk og Can Can, til en omfattende Solo-karriere – Anne Grete Preus har levd hele sitt liv som musiker, komponist og sangtekstforfatter. Et liv som har bydd på både utfordringer og usikkerhet.

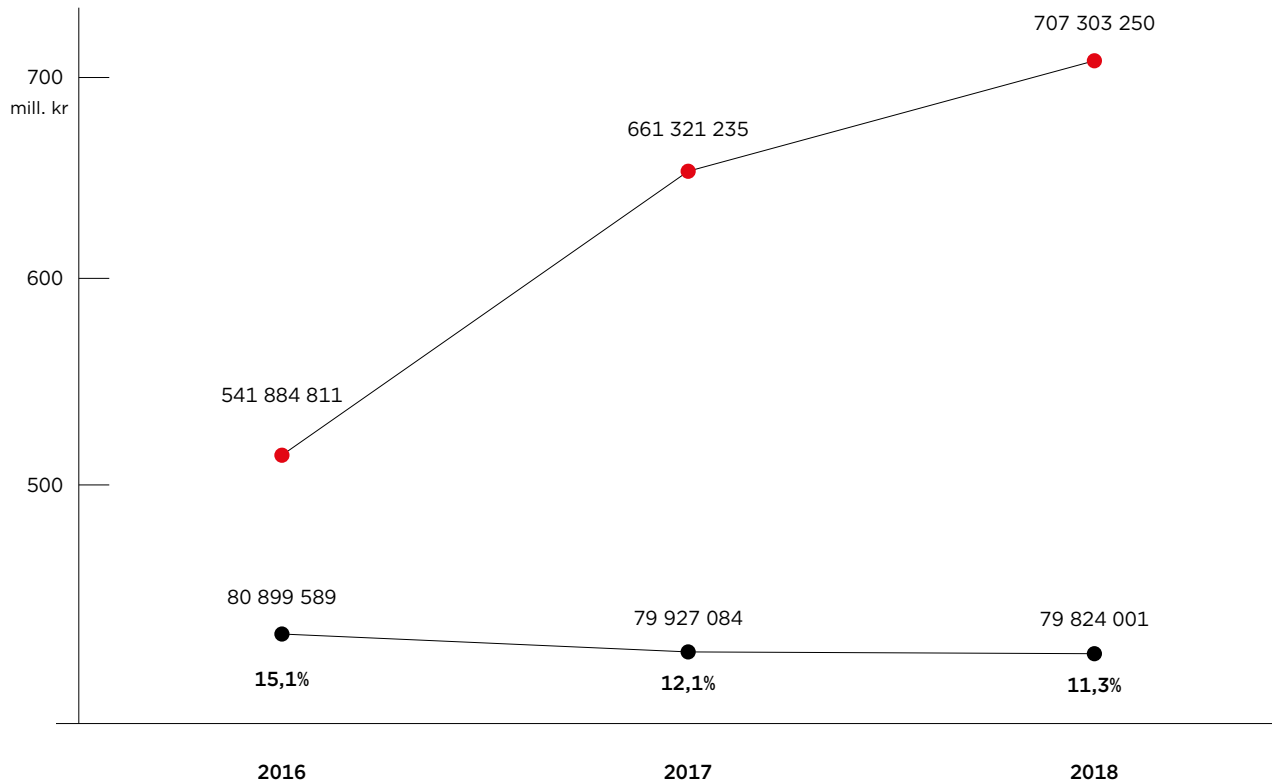
– TONO er i det minste litt forutsigbart. Man vet at det kommer noen penger inn på konto. Jeg var helt overveldet da jeg oppdaget at det var noen som så omsorgsfullt passet på at jeg skulle få mitt. Jeg tror dessuten at det har en stor følelsesmessig verdi. Å få en kompensasjon for det arbeidet man gjør, betyr at man blir tatt på alvor.

Det er ikke bare-bare å satse på å bli artist, mener hun. TONO er med på å gjøre det mulig for de unge talentene å tørre å ta det steget det er å bli sangdiker.

– Lidenskapen jeg kjente på da jeg fikk min første gitar, den lever fortsatt. Gleden over å få til en sang er så stor.

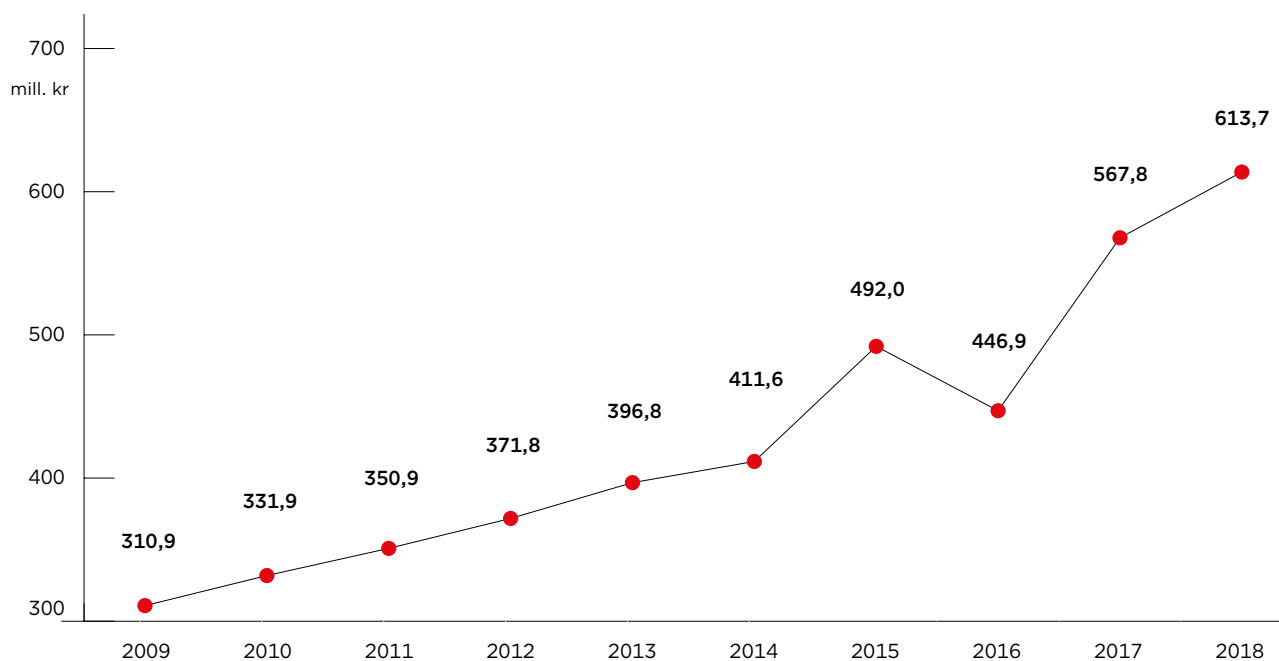
UTVIKLING OMSETNING OG KOSTNADER // 2016 - 2018

- Inntekter før 2 % fratrekk til Det norske komponistfond.
- Kostnader / kostnader i prosent av omsetning.

RESULTATUTVIKLING // 2009 - 2018

Resultatutvikling de siste 10 årene. Resultatet er det beløpet som legges til fordelingssummene hvert år.

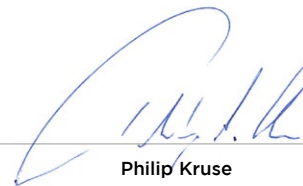

BALANSE 31. DESEMBER – EIENDELER

	Noter	TONO		Konsern	
		2018	2017	2018	2017
ANLEGGSMIDLER					
Varige driftsmidler					
Immaterielle eiendeler	1	352 947	504 210	352 947	504 210
Anlegg, utstyr	1	2 796 963	2 090 915	2 796 963	2 090 915
Tomt, bygning	1			26 482 104	26 712 576
Sum varige driftsmidler		3 149 910	2 595 125	29 632 014	29 307 701
Finansielle anleggsmidler					
Lån til foretak i samme konsern	2	28 000 000	28 000 000	-	-
Investeringer i datterselskap	3	100 000	100 000	-	-
Andre investeringer	3	184 533	184 533	184 533	184 533
Sum finansielle anleggsmidler		28 284 533	28 284 533	184 533	184 533
Sum anleggsmidler		31 434 443	30 879 658	29 816 547	29 492 234
OMLØPSMIDLER					
Fordringer					
Kundefordringer		20 440 714	23 071 272	20 440 714	23 071 272
Andre fordringer	4	169 698 178	124 389 085	171 116 283	125 576 330
Sum Fordringer		190 138 892	147 460 357	191 556 997	148 647 602
Investeringer					
Fondsplasseringer	5	311 813 878	272 978 201	311 813 878	272 978 201
Kontant/bank/postgiro	5	243 044 404	227 085 898	243 257 131	227 298 519
Sum omløpsmidler		744 997 174	647 524 455	746 628 006	648 924 321
SUM EIENDELER		776 431 617	678 404 113	776 444 553	678 416 555

Oslo, 31. desember 2018 // Oslo, 25. mars 2019

Ingrid Kindem
Styreleder

Jørgen Karlstrøm
Nestleder

Philip Kruse

Frida Annevik
Vara

Stine Sørli

Ine Kristine Hoem

BALANSE 31. DESEMBER – EGENKAPITAL OG GJELD

	Noter	TONO		Konsern	
		2018	2017	2018	2017
EGENKAPITAL					
Innskutt egenkapital					
Andelskapital	6	2 050	2 050	2 050	2 050
Egenkap. før implem. av pensj.forpl.		2 050	2 050	2 050	2 050
Opptjent egenkapital					
Udekket pensjonsforpliktelse	6	(11 533 193)	(8 931 671)	(11 533 193)	(8 931 671)
Annen egenkapital	6			12 936	12 442
Sum opptjent egenkapital e. pensj. forplikt.		(11 533 193)	(8 931 671)	(11 520 257)	(8 919 229)
Sum egenkapital e. pensj. forplikt.		(11 531 143)	(8 929 621)	(11 518 207)	(8 917 179)
GJELD					
Avsetning forpliktelser					
Forsikret ordning		(5 727 525)	(5 365 190)	(5 727 525)	(5 365 190)
Pensjon over drift		17 260 718	14 296 861	17 260 718	14 296 861
Pensjonsforpliktelser	7	11 533 193	8 931 671	11 533 193	8 931 671
Kortsiktig gjeld					
Diverse kreditorer	8	62 671 605	57 732 108	62 671 605	57 732 108
Skyldig skatt/arbeidsgiveravgift		3 460 294	3 320 147	3 460 294	3 320 147
Diverse avsetninger	9	28 518 557	28 640 480	28 518 557	28 640 480
Kulturelle midler	10	46 535 445	39 937 626	46 535 445	39 937 626
Fordelingssummer	11	635 243 666	548 771 703	635 243 666	548 771 703
Sum kortsiktig gjeld		776 429 567	678 402 063	776 429 567	678 402 063
Sum gjeld		787 962 760	687 333 734	787 962 760	687 333 734
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		776 431 617	678 404 113	776 444 553	678 416 555

Kai Robøle

Tove Bøygard

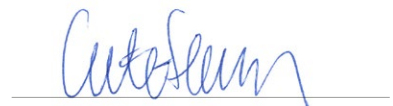
Stian Westerhus

Lina Marie Langøien
Ansattrepresentant

Håvard Offer-Ohlson
Ansattrepresentant

Cato Bjørn Strøm
Adm.dir.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter TONO og datterselskapet Harmoni AS. Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres.

Datterselskap

Datterselskapet er vurdert etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

Inntekter

Vederlag inntektsføres når krav er kjent, beløpets størrelse er fastsatt og inntekten er opptjent. Som et resultat av den virksomheten TONO driver forekommer det ofte at bruken av rettighetene er startet eller fremføringen kan til og med være avsluttet før vi vet at det har vært bruk av rettigheter som vi forvalter og krever betaling for. I andre tilfeller blir det gitt tillatelser til bruk, men først lenge etter får vi rapporter fra kunden som gjør oss i stand til å vite hvor store inntektene blir. Av slike grunner kan det for deler av inntektene gå lang tid fra en fremføring har funnet sted til vederlaget for musikkbruken blir innteksført.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til markedsverdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til markedsverdi på balansedagen.

Kontanter

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid.

Immatrielle verdier

Utgifter knyttet til tilvirkning av nye IT-produksjonsverktøy aktiveres og avskrives når utviklingen resulterer i en immateriell eiendel. Avskrivingsplanen vil hvert år bedømmes mot verdivurderingen av eiendelen.

Pensjoner

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser for folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv.

Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Endringer i forpliktelsene og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikene ved årets begynnelse overstiger 10 % av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor)

Ekstraordinære inntekter og kostnader

Ekstraordinære inntekter og kostnader nyttes når den underliggende transaksjonen er svært uvanlig. Den må dessuten være av vesentlig verdi.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Av forsiktighetshensyn blir netto utsatt skattefordel ikke bokført, da det er knyttet usikkerhet til fremtidig mulighet for motregning av netto negative (skattereduserende) midlertidige forskjeller.

NOTE 1 // VARIGE DRIFTSMIDLER

Avskrivning varige driftsmidler

TONO benytter prinsippet saldoavskrivning som uttrykk for bedriftsøkonomiske avskrivninger.

Unntaket kan være immaterielle verdier hvor en foretar en konkret vurdering ved aktuelle tilfeller.

	TONO		Harmoni		Konsern
	Inventar mv	Immatr. verdi	Bygning	Tomt	Totalt
Anskaffelseskost 1/1-18	7 190 153	3 000 000	35 099 653	1 401 291	46 691 097
Tilgang i året	1 704 742	-			1 704 742
Avgang i året		-			-
Anskaffelseskost 31/12-18	8 894 895	3 000 000	35 099 653	1 401 291	48 395 839
Akk. avskrivninger 1/1-18	5 099 237	2 495 790	9 788 368		17 383 395
Ordinære avskrivninger i året	998 693	151 263	230 472		1 380 428
Avg. Akk.avskrivninger		-			-
Akk. avskrivninger 31/12-18	6 097 930	2 647 053	10 018 840	-	18 763 823
BOKFØRT 31.12.17	2 796 965	352 947	25 080 813	1 401 291	29 632 016
Avskrivningsplan	Saldo	Saldo	Lineære		
Avskrivningssats	15-30 %	30 %	0,70 %		

NOTE 2 // LANGSIKTIGE FORDRINGER

TONO

Fordringer med forfall senere enn ett år	2018	2017
Lån til foretak i samme konsern	28 000 000	28 000 000
Sum	28 000 000	28 000 000

NOTE 3 // DATTERSELSKAPER OG ANDRE AKSJER

Firma	Anskaffelsestidspunkt	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Harmoni AS		Oslo	100 %	100 %
	05.09.1988		50 000	
	23.06.2003		50 000	
		Bokført verdi 31.12.18	100 000	
Resultatet for Harmoni AS var kr 494 i 2018 og egenkapitalen inkl. aksjekapital var pr. 31.12.2018 kr 112 936.				
Polaris Nordic A/S			33 %	33 %
	06.03.2014		184 533	
		Bokført verdi 31.12.18	184 533	
Resultatet for Polaris Nordic A/S var kr 22 287 i 2018 og egenkapitalen inkl. aksjekapital var pr. 31.12.2018 kr 714 448.				

DEN ANDRE TYPEN MEDLEM

Blant TONOs medlemmer er det ikke bare komponister og tekstforfattere. I alder er forlaget GILT bare som småbarn å regne, men de har allerede fått solid fotfeste i den norske musikkbransjen.

TONO har nesten 300 musikkforlag på sine medlemslister. Disse jobber for å skape større marked for sine komponister og tekstforfatteres musikk. GILT, som består av Mia Hallesby og Wendi Pedenza Kazonza, er bare inne i sitt andre års drift.

– TONO er en viktig del av vår arbeidshverdag som forlag, derfor er det bra for oss å ha et tett og godt samarbeid med forlagsavdelingen i TONO. Siden vi ble medlemmer har vi opplevd at de tar oss seriøst og lytter til alt vi har av spørsmål i forbindelse med forlagsbransjen. Når terskelen for å ta kontakt er lav, blir det enklere for oss å gjøre vår

jobb bedre for våre rettighetshavere. Noe vi er svært takknemlige og glade for at vi kan.

Kontorarbeid kan være en utfordring for kreativiteten. GILT og andre musikkforlag tar ofte ansvar for at registrering av verk og rapportering av låter blir gjort riktig, på vegne av opphaveren.

– Vi vet at TONO streber etter å gjøre det beste for medlemmene, derfor ser vi veldig frem til forbedringer av flere digitale løsninger for oss som medlemmer. Eksempler på dette er en mer brukervennlig søkemotor, enklere og raskere registrering av verk i Mitt TONO og ikke minst hyppigere utbetaling av vederlag. GILT er stolte TONO-medlemmer og vi følger spent med på den viktige jobben som blir gjort for norsk musikk. Vi heier på dere!

NOTE 4 // ANDRE FORDRINGER

	TONO	Konsern
DIVERSE DEBITORER	586 702	586 702
NCB - mellomregnskap	170 116 896	170 116 896
Harmoni AS	(1 418 105)	-
Påløpte inntekter / forskuddsbetalt kost	412 684	412 684
	169 698 178	171 116 283

NOTE 5 // FONDSPLASSERING OG BUNDNE BANKPLASSERINGER

TONO og konsernet	Bokført verdi	Markedsverdi	Kostpris
Fondsplasseringer	311 813 878	311 813 878	311 071 768

Balanseført verdi av plasseringer økte med kr 39 736 593 sammenlignet med 31.12.2018.
Det er avsatt kr 2 743 762 på egen skattetrekkkonto.

NOTE 6 // EGENKAPITAL

TONO	Andelskapital	Annen EK	Sum
Egenkapital pr 31.12.98 etter tidligere lov	2 050		2 050
Balanseføring av pensjonsforpl.		-8 931 671	-8 931 671
Egenkapital pr 01.01 2018	2 050	-8 931 671	-8 929 621
Endring pensjonsforpliktelse 01.01.2016			-
Endring pensjonsforpliktelse	-	-2 601 522	-2 601 522
Egenkapital pr 31.12 2018	2 050	-11 533 193	-11 531 143

TONO har 1620 medlemmer pr. 31.12.18

TONO Konsern	Andelskapital	Annen EK	Annen EK	Sum
Egenkapital pr 31.12.98 etter tidligere lov	2 050	6 551		8 601
Balanseføring av pensjonsforpl.			-8 931 671	-8 931 671
Egenkapital pr 01.01 2018	2 050	12 442	-8 931 671	-8 917 179
Endring av pensj.forpl. pr. 01.01.2016				-
Endring pensjonsforpliktelse	-	-	-2 601 522	-2 601 522
Tilført fra årets resultat	-	494	-	494
Egenkapital pr 31.12 2018	2 050	12 936	-11 533 193	-11 518 207

NOTE 7 // PENSJONER

TONO OG KONSERNET

Selskapet har pensjonsordning som omfatter i alt 85 personer hvorav 62 er yrkesaktive.

Den tjenstepensjonsordning TONO har for de ansatte tilfredstiller lovens krav.

Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsene er dekket gjennom et forsikringsselskap.

	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 967 422
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	810 282
Avkastning på pensjonsmidler	-1 195 168
Resultatførte estimatendringer og avvik	521 995
AGA av pensjonskostnaden	272 503
Adm. kostnader	350 112
Pensjonskostnad inkl. arb.g.avg.	2 727 146

	2018	2017
	Estimert	Estimert
Beregnete pensjonsforpliktelser pr 31.12	36 901 798	34 332 058
Pensjonsmidler (til markedsverdi) pr 31.12.	30 725 908	28 541 947
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-12 774 215	-11 971 707
Balanseført AGA	870 800	816 406
Netto pensjonsforpliktelse	-5 727 525	-5 365 190

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	2,40 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,10 %

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.

Pensjoner over drift

Selskapet har pensjonsordninger som dekkes over driften for tidligere ansatte og tillitsmenn. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønns/honorarnivå og ytelsene fra folketrygden. Ordningen omfatter 3 personer. En aktuarberegning basert på de mulige kriteriene som foreligger ville gitt et feil bilde av forpliktelsen.

Det er ikke foretatt en aktuarberegning slik som for de øvrige ordningene. Forpliktelsen gir et godt bilde på den reelle forpliktelsen.

	2018
	Estimert
Underfinansiert pensjonsforpliktelse 01.01 inkl. arb.g.avgift	937 965
Årets pensjonskostnad	316 544
Utbetalt over drift	-316 544
Arb. Giver avgift av utbetalt beløp	
Underfinansiert pensjonsforpliktelse 31.12	937 965

Pensjoner over drift

Selskapet har pensjonsordning som dekkes over driften for nåværende leder. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Ordningen omfatter 1 person. Endring i forpliktelsen i løpet av året er ført i resultatregnskapet.

	2018
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	274 803
Avkastning på pensjonsmidler	2 944 606
Resultatførte estimatendringer og avvik	-294 299
AGA av pensjonsforpliktelsen	38 747
Årets pensjonskostnad	2 963 857

	2018	2017
	Estimert	Estimert
Underfinansiert pensjonsforpliktelse 01.01 inkl. arb.g.avgift	13 358 893	12 465 922
Årets pensjonskostnad	2 963 857	892 971
Utbetalt over drift	0	0
Arbeidsgiveravgift av utbetalt beløp	0	0
Underfinansiert pensjonsforpliktelse 31.12	16 322 750	13 358 893

Økonomiske forutsetninger:	
Diskonteringsrente	2,40 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,10 %
De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer og avgang.	
Endring i pensjonsforpliktelse i resultatet fremkommer slik:	
Reduksjon av underfinansiering av forsikret ordning	362 335
Redusert forpliktelse av pensjoner over drift	0
Økning i forpliktelse av lederpensjon	-2 963 857
Sum	-2 601 522

Innskuddsbasert pensjonsordning

TONO har også en ny innskuddsbasert tilleggspensjonsordning som i sin helhet er betalt og kostnadsført med MNOK 0,9. Dette påvirker derfor ikke den balanseført pensjonsforpliktelsen, men belastes resultatregnskapet/fordeling av midler for 2018.

NOTE 8 // DIVERSE KREDITORER

	TONO	TONO Konsern
Leverandørgjeld	1 971 097	1 971 097
NKF Mellomregnskap	11 686 747	11 686 747
NOPA Mellomregnskap	14 727 942	14 727 942
Norsk Musikkforleggerforening	2 946 185	2 946 185
Kulturelle midler	14 996 303	14 996 303
Mellomværende ansatte	909	909
Norske rettighetshavere	15 086 861	15 086 861
Utenlandske søsterselskap	1 255 560	1 255 560
Sum	62 671 605	62 671 605

NOTE 9 // DIVERSE AVSETNINGER

	TONO	TONO Konsern
Påløpte feriepenger	3 887 674	3 887 674
Påløpte kostnader	3 637 549	3 637 549
Det norske Komponistfond	12 286 179	12 286 179
Fond For Utøvende Kunstnere	-	-
Satellittavregning, subforlag	7 546 882	7 546 882
Andre avsetninger	1 160 273	1 160 273
Sum	28 518 557	28 518 557

NOTE 10 // KULTURELLE MIDLER

	TONO og TONO Konsernet
Saldo pr. 01/01/18	39 937 626
Tilkommet fra online	4 255 147
Nasj. midler fra avr./rest ford.sum/Stipender/ Edvard/overført	(44 192 773)
Rest	-
Tilkommet fra inntekter i 2018	46 535 445
Saldo pr. 31/12/18	46 535 445

NOTE 11 // FORDELINGSSUMMER

	TONO
Fordeling av driftsresultat 2018	
NRK (radio og TV)	96 459 150
TV	38 712 219
Radio	30 786 579
Konsert- og underholdning	105 048 746
Online	132 783 975
Annet (Norwaco, utland, kino, revy, etc.)	166 019 891
Kulturelle midler	46 535 445
Sum resultat til fordeling	616 346 005
Overført kulturelle midler	(46 535 445)
Sum tilført fordelingsområder	569 810 560
NRK (radio og TV)	
Fordelingssum 01.01	58 832 563
Avregnet / overført inneværende år	(90 513 153)
Årets resultat	96 459 150
Fordelingssum 31.12	64 778 560
TV	
Fordelingssum 01.01	36 293 446
Avregnet /overført inneværende år	(43 659 475)
Årets resultat	38 712 219
Fordelingssum 31.12	31 346 190
RADIO	
Fordelingssum 01.01	24 852 877
Avregnet /overført inneværende år	(30 202 214)
Årets resultat	30 786 579
Fordelingssum 31.12	25 437 242
KONSERT- OG UNDERHOLDNING	
Fordelingssum 01.01	96 579 039
Avregnet /overført inneværende år	(97 423 557)
Årets resultat	105 048 746
Fordelingssum 31.12	104 204 228

TONO

ONLINE	
Fordelingssum 01.01	158 709 406
Avregnet /overført inneværende år	(52 953 848)
Årets resultat	132 783 975
Fordelingssum 31.12	238 539 533
ANNET (NORWACO, UTLAND, KINO, REVY, ETC.)	
Fordelingssum 01.01	152 445 423
Avregnet /overført inneværende år	(171 100 704)
Årets resultat	166 019 891
Fordelingssum 31.12	147 364 610
TOTALT ALLE FORDELINGSOMRÅDER:	
Fordelingssum 01.01	527 712 754
Avregnet /overført inneværende år	(485 852 951)
Årets resultat etter kulturelle midler	569 810 560
Fordelingssum 31.12	611 670 363
FRIE / RESERVEVERTE ANDELER	
Ufordelte reserveverte andeler (99)	
Saldo 1.1.	2 950 072
Tilført ved avregninger i 2018	3 513 723
Avregnet 2018	(2 960 767)
Saldo 31.12.	3 503 028
Ufordelte reserveverte andeler (9600)	
Saldo 1.1.	14 494 814
Tilført ved avregninger i 2018	3 338 239
Avregnet 2018	(1 954 325)
Saldo 31.12.	15 878 728
Uanmeldte verk (104)	
Saldo 1.1.	3 614 061
Tilført ved avregninger i 2017	5 670 300
Avregnet 2017	(5 092 814)
Saldo 31.12.	4 191 547
Fordelingssum 01.01.18 inkl. 99/9600/9000	548 771 701
Fordelingssum 31.12.18 inkl. 99/9600/9000	635 243 666

NOTE 12 // LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSE, LÅN TIL ANSATTE M.M.

LØNNSKOSTNADER	TONO		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Lønn til ansatte	40 304 597	38 781 041	40 314 722	38 791 166
Honorarer tillitsmenn	1 938 790	1 849 052	1 962 790	1 873 052
Arbeidsgiveravgift	6 492 596	6 336 957	6 497 407	6 341 768
Pensjonskostnader inkl. AGA	6 575 815	7 648 366	6 575 815	7 648 366
Andre ytelser	2 590 040	2 322 832	2 590 040	2 322 832
Sum	57 901 838	56 938 247	57 940 774	56 977 183

Gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av regnskapsåret har i TONO vært 66 ansatte med 61,33 årsverk. Det er ingen ansatte i datterselskapet.

YTELSER TIL LEDENDE PERSONER	TONO		Konsern	
	Daglig leder	Styret	Daglig leder	Styret
Lønn, honorar	1 984 224	1 311 090	1 994 349	1 335 090
Pensjonsutgifter	3 178 983	0	3 178 983	0
Annen godtgjørelse	200 388	0	200 388	0

Ansatte har lån i selskapet på tilsammen kr 399 299. Disse lånene er på maksimalt kr 56 180 (3/5 G, i samsvar med tariffavtale) pr.ansatt og avdras over inntil 1 år. Det er ikke gitt øvrige lån/sikkerhetsstillelse til ansatte, daglig leder, styreformann eller andre nærstående partnere. Det foreligger ingen avtaler om vederlag ved opphør eller endring av stilling for noen ledende personer.

Revisor

Utgiftsført revisjonshonorar i 2018 utgjorde for morselskapet kr 365 000, mens rådgivning utgjorde kr 59 500. Begge beløp er inkl. mva.

Utgiftsført revisjonshonorar i 2018 utgjorde for konsernet kr 371 625, mens rådgivning utgjorde kr 71 250. Merverdiavgiften er medtatt i de oppgitte beløp.

13 // FINANSINNTEKTER

FINANSINNTEKTER	TONO	Konsern
Renteinntekt fra foretak i samme konsern	896 000	-
Annen renteinntekt	8 981 519	8 981 625
Sum finansinntekter	9 877 519	8 981 625

NOTE 14 // MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN

	Harmoni AS	
FORDRINGER	2018	2017
Kortsiktig fordring	-1 418 105	-1 187 245
Langsiktig fordring	28 000 000	28 000 000
Sum	26 581 895	26 812 755

NOTE 15 // SKATT

	TONO		Konsern	
ÅRETS SKATTEKOSTNAD FORDELER SEG PÅ:	2018	2017	2018	2017
Betalbar skatt på årets resultat	0	0	0	0
Skatt til gode	0	0	0	0
Årets totale skattekostnad	0	0	0	0

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat til ford. førendr. pensjonsforpliktelse	613 744 483	567 877 610	613 744 977	567 877 667
Overført fordelingssummer	-616 346 005	-564 868 256	-616 346 499	-564 868 313
Permanente forskjeller	871 010	-1 415 498	871 010	-1 415 498
Anvendelse underskudd til fremføring	-1 284 151		-732 764	
Endring midlertidige forskjeller	3 014 663	-2 807 493	2 463 276	-2 192 873
Grunnlag betalbar skatt	0	-1 213 637	0	-599 017

Forskjeller som utlignes:

Fordringer	-142 881	136 560	-142 881	136 560
Driftsmidler	660 665	794 365	6 104 108	5 686 420
Pensjoner	-11 533 193	-8 931 671	-11 533 193	-8 931 671
Markedsbaserte verdipapirer	0	-9 897	0	-9 897
Akkumulert ligningsmessig underskudd	-1 658 656	-2 942 807	-7 098 675	-7 831 933
Sum	-12 674 065	-10 953 450	-12 670 641	-10 950 521

Det er knyttet usikkerhet til mulighet til motregning av negative midlertidige forskjeller. Utsatt skattefordel er derfor ikke oppført i selskapets balanse.

NOTE 16 // KONTANTSTRØMOPPSTILLING (Indirekte modell)

	TONO		Konsern	
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER	2018	2017	2018	2017
Resultat	613 744 483	567 877 610	613 744 977	567 877 667
Gevinst/tap salg av anleggsmidler			0	0
Periodens betalte skatter	0	0	0	0
Netto avregnet	-529 874 042	-502 910 868	-529 874 042	-502 910 868
Ordinære avskrivninger	1 149 956	966 551	1 380 428	1 197 023
Endring i kundefordringer	2 630 560	-5 196 021	2 630 560	-5 196 021
Endring i leverandørgjeld, etc.	4 939 497	-2 997 854	4 939 497	-2 997 854
Forskjell mellom kostnadsført pensjon	2 601 522	-3 009 354	2 601 522	-3 009 354
Endring i andre tidsavgrensningsposter gjeld	6 616 043	10 257 899	6 616 043	10 257 899
Endring i andre tidsavgrensningsposter fordring	-45 309 093	-14 062 931	-45 539 954	-14 293 249
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	56 498 926	50 925 032	56 499 031	50 925 243
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 704 742	-405 053	-1 704 742	-405 053
Salg av anleggsmidler			0	0
Utbetalinger ved kjøp av av aksjer og andre andeler	0	0	0	0
Innbetalinger/Utbetalinger av andre investeringer	-38 835 677	-5 030 636	-38 835 677	-5 030 636
Innbetalinger ved andre investeringer			0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-40 540 419	-5 435 689	-40 540 419	-5 435 689
	15 958 507	45 489 343	15 958 612	45 489 554
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	15 958 507	45 489 343	15 958 612	45 489 554
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	227 085 897	181 596 554	227 298 519	181 808 964
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	243 044 404	227 085 897	243 257 131	227 298 519

Tilleggsopplysninger

Kontanter og kontantekvivalenter består av bankkonto og skattetrekkskonto.
Skattetrekkskonto utgjør kr 2 743 762.

Det som betales
er ingen *avgift*.
Det er et **vederlag**.

Ragnar Kierulf
adm.dir i TONO, 1949-65.

REVISORS BERETNING

Til årsmøte i
TONO, Norsk selskap for forvaltning av fremføringsrettigheter til musikkverk

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for TONO som viser et resultat overført til fordelingssummene på kr 616 346 005 for selskapsregnskapet på kr 616 346 499 for konsernregnskapet, og etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til TONO per 31. desember 2018 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet TONO per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2018 resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den

tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav for TONO

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av årsresultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov, forskrift og god bokføringsskikk i Norge.

Stabekk, 25. mars 2019

NITSCHKE AS

Rune Bergseng
statsautorisert revisor

DEAR READER

2018 was an eventful year for TONO. Founded in 1928, during its 90th year, TONO found itself engaged in demanding struggles on numerous fronts, but looking back on the year as a whole, it is a pleasure to report that the year culminated with good financial results for the organisation, accompanied by many other important victories.

In May 2018, the Norwegian Parliament adopted a new Copyright Act that had been a long time coming, not least after postponement of the process in 2017. The parliamentary process revealed that rigid fronts had formed between creators and artists on the one side, and producers, broadcasters and distributors on the other. We witnessed previously unprecedented solidarity between creators and artists. Ably assisted not least by TONO's members, the MPs listened. The Norwegian parliament adopted an act that was satisfactory to creators and artists. It was especially interesting to see that the largest newspaper publishers in Norway devoted editorial space to supporting the rightsholders' fight for stronger protection for creators and performing artists.

Another profoundly important case on what we might refer to as the judicial side was TONO's Supreme Court victory over RiksTV. The case had been circulating in the courts for 6 years, with victories for TONO at every level. Prior to that, negotiations had been conducted between the rightsholders and RiksTV for several years. The Supreme Court judgment confirms that distributors' activities constitute 'making available to the general public', which requires consent from the rightsholders. This is important for all groups of rightsholders, be they creators or performers/artists. RiksTV was ordered to pay TONO MNOK 8.3 in legal costs, and TONO has given notice that it will be filing a claim for damages that may add up to a three-digit number of MNOK.

It was a milestone in TONO's history in 2014, when we recorded revenues in excess of half a billion NOK. In 2018, revenues had increased by an additional MNOK 200 to MNOK 707.3, at the same time as costs remained at the same level as in 2014. Measured as a percentage of revenues, costs in 2018 were the lowest in TONO's history: 11.3 per cent. There are several reasons for the growth in revenues: A satisfactory legal framework, a music-loving nation, talented and active TONO members, and the dedicated efforts of the 63 employees in TONO's administration, who do a fantastic job of negotiating, licensing, invoicing and keeping track of payments for music that is performed. Broadcasting is still TONO's largest area, but online revenues are starting to run a close second. In addition, the concert area and the use of Norwegian music abroad are generating growing revenues.

Despite record revenues, we are well aware that many TONO members are finding it difficult to earn a living from playing music. A report compiled by BI:CCI and Menon Economics on commission for the Ministry of Culture was published in March 2019. It pointed out the dire straits of musicians and creators, not least against the backdrop of low percentages of Norwegian music. A great deal of foreign music is played in Norway, meaning that TONO distributes the majority of its revenues to creators in other countries. At the same time, digitisation has enabled the number of music releases to increase dramatically. In 2018, we calculated remuneration for 176 000 individuals. These days, funds for distribution are divided among far more people than just a years ago. This is a winners' market. Relatively few earn a relatively large share of the money.

International cooperation is essential for TONO. Since 2016, we have been deeply involved in working on the

new EU directive for the digital field, not least through representation on several groups of international experts through Gesac, the European collection societies' lobby organisation in Brussels. The directive was finally adopted in March 2019, making it a matter of course for companies behind user-generated platforms to meet TONO at the negotiating table and pay decent fees for using protected content.

Collaboration with our Danish and Finnish sister companies, KODA and TEOSTO, through the company Polaris Nordic, continued once again in 2018. We work in the same systems, and are a joint customer for certain external suppliers of services and systems. Throughout 2018, we continued our efforts to establish the Polaris Music Hub, a common, multi-territorial licensing unit for streaming services and other online players in an international market. Once the service is fully operational, we will achieve bigger and better market coverage, greater transparency, cost reductions, better process efficiency and more rapid payments to our members for music used in other territories.

Speaking of international revenues, TONO's 2018 accounts indicate that our members have never had more total income from abroad, with a total of MNOK 79.3. By comparison, the figure was MNOK 30.2 in 2013. It is also worth noting that more than a few artists are receiving payments. No fewer than 12 484 TONO members received fees from abroad in 2018. We hope and trust that that sales of Norwegian music abroad will continue to grow in the years ahead.

Sincerely,
Cato Strøm, Chief Executive Officer

Cato Strøm,
Chief Executive Officer

DIRECTORS' REPORT 2018

Current status and future development

TONO is a cooperative that manages performance rights and mechanical rights to music. In addition to individual management contracts with approximately 32 500 rightsholders, TONO has reciprocal representation agreements with 74 foreign sister organisations. Thus, TONO manages a global repertoire of copyright-protected music on Norwegian territory. TONO has transferred the management of its rightsholders' audio recording rights to the Nordic Copyright Bureau (NCB) in Copenhagen, which is owned by the Nordic collective rights management organisations KODA (Denmark), STIM (Sweden), STEF (Iceland), TEOSTO (Finland) and TONO (Norway).

TONO is headquartered in Oslo at Tøyenbekken 21, 0134 Oslo.

In 2018, there were nine Board meetings and four Board Committee meetings.

Rights management contracts

At 31 December 2018, TONO had rights management contracts with 32 590 rightsholders. In 2018, 1 642 new rightsholders joined, 11 of which were music publishers.

By comparison, on 31 December 2018, there were 30 948 rightsholders. In 2017, 1 645 new rightsholders joined, 10 of which were music publishers. The gender breakdown among the members is 20 per cent female and 80 per cent male. Music publishers account for 1 per cent of the membership.

Unit holders

At 31 December 2018, there were 1 620 registered unit holders in TONO.

At 31 December 2017, there were 1 566 registered unit holders in TONO.

98.7 per cent of the unit holders are creators, 15.8 per cent of whom are women. 1.3 per cent of the unit holders are music publishers.

Financial matters

In 2018, TONO had a turnover of NOK 707 303 250. This is an increase of 7 per cent compared with 2017. After a deduction of 2 per cent for the Norwegian Composers' Fund, losses and administrative expenses, the result for distribution came to NOK 616 346 005, up 9.1 per cent compared with 2017. Costs were equivalent to 11.31 per cent of the funds for distribution.

TONO's accounts have been prepared in accordance with the requirements set out in the Norwegian Accounting Act of 1998 and are in compliance with the requirements

laid down in current legislation, regulations and generally accepted Norwegian accounting practices. The Norwegian Accounting Act of 1998 entailed major changes in the recognition of pension costs in 1999. As a result of this, TONO recognises negative equity. Originally, this effect was minus NOK 11 026 446. At 31 December 2018, the total effect of liabilities charged against equity was NOK 11 533 193. The year before, this obligation amounted to NOK 8 929 621.

Inasmuch as TONO's net income for distribution accounts for about 85-90 per cent of its revenues each year, as well as the fact that the net income for distribution is at all times what is left after all expenses have been deducted, it is the Board's opinion that TONO's financial results for 2018 are good, and that the organisation's financial position is strong. It is thereby a going concern, entailing no risk. There are good prospects to indicate that TONO's activities will achieve a good result in 2019.

TONO has a comprehensive portfolio under management at all times. The goal is to obtain the highest possible return with the lowest possible risk. TONO's conservative investment strategy ensures stable investment performance. The individual investments are to be among those with the lowest risk in their asset class. The risk is reduced further by having a well-diversified portfolio, and TONO patronises several financial service providers in an effort to reduce management risk.

TONO manages its ownership of the organisation's premises in the Sameiet Gallery through its wholly-owned subsidiary Harmoni AS.

Market trends

We see that the largest market areas appear to be developing well, with audiovisual distribution, online, concerts and international income being the fields that are growing the most. The tendency to compete for customers in the background music segment has grown keener as providers of non-licensed music are becoming increasingly active.

In 2018, following long negotiations, a new Norwegian Copyright Act was adopted and entered into force on 1 July 2018. A good working relationship between creators and artists led to a result with which we can be satisfied. In autumn 2018, a matter that had been the subject of disagreement between RiksTV and TONO for no less than 10 years was decided by the Supreme Court. After TONO had won in both the District Court and the Court of Appeal, the Supreme Court handed down a unanimous judgment that fell squarely in favour of TONO. In keeping with the judgment, TONO has filed a significant claim for damages against RiksTV. The judgment is important for all groups of

rightsholders in Norway as well as in other territories. The sale of phonograms is declining continuously, and NCB's turnover has dropped significantly. NCB's operations are carried out by KODA, but NCB is an independent legal entity. This has proven an expedient solution for the organisation NCB and its owners.

Income for the use of Norwegian music abroad has also demonstrated a substantial increase in 2018, as income from this area increased by 16 per cent compared with 2017, to MNOK 79.3.

No special circumstances occurred in 2018 that had any significant impact on TONO's activities.

TONO's staff

At the end of 2018, TONO had 65 permanent employees, six of whom work part-time. In 2017, there were 64 permanent employees, six of whom worked part-time. TONO's goal is full equality between female and male employees. This means we try to ensure there is no gender-based discrimination in respect of salaries, career advancement opportunities or recruitment. There are 36 women and 29 men on TONO's staff. Two men and four women are employed in part-time positions. The average age of all staff members is 46.3 years (45.2 for women and 47.6 for men).

The average gross monthly salary for all female employees at the end of 2018, managers included, was NOK 49 298. The average gross monthly salary for male employees, managers included, was NOK 60 643. The higher average wage for men is because there is a higher proportion of men in managerial positions.

Internal control, HSE (health, safety and the environment)

Thanks to the Working Environment Committee (WEC), comprised of representatives from the employees' trade unions and management, TONO's HSE work has been systematised. WEC meetings are held on a regular basis. At least two meetings each year are devoted to sickness absence.

TONO has an IA (Inclusive Working Life) agreement, a co-operation agreement between an individual company and the Norwegian Labour and Welfare Administration (NAV). The primary goal of the agreement is to accommodate everyone who can and wants to work, be it full time or part time.

In 2018, sickness absence was 5.77 per cent, compared with 5.41 per cent the year before. Sickness absence is followed up in accordance with the Inclusive Working Life agreement and the provisions of the Working Environment Act.

TONO does not engage in activities that can pollute the outdoor environment.

Employer responsibility for promoting gender equality and preventing discrimination

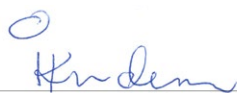
Over time, TONO's goal is to have a similar percentage of women and men on the staff. On 31 December 2018, 55 per cent of the staff were female and 45 per cent male. Women and men in comparable positions are paid equally. Six employees work in part-time positions of their own volition, partly due to family obligations at home and partly due to functional disabilities. Compassionate leaves and leaves to provide family care are equally divided between men and women, but there is more sickness absence among women than among men.

TONO devotes attention to gender equality, and the statistics show that TONO is in compliance with the provisions of the Gender Equality Act.

TONO's Articles of Association include an article stating that each gender is to have at least 40 per cent of the seats on TONO's Board of Directors.

TONO's 65 employees come from a broad range of ethnic backgrounds. We have co-workers from all the Scandinavian countries and the rest of Europe, as well as from Africa, Asia and the USA. We would therefore maintain that TONO promotes equal opportunity in keeping with the purpose of the Act.

Oslo, 25 March 2019

Ingrid Kindem
Chair of the Board of Directors

Jørgen Karlstrøm
Deputy Chair

Philip Kruse

Frida Annevik

Stine Sørli

Ine Kristine Hoem

Kai Robøle

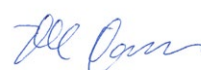
Tove Bøygard

Stian Westerhus

Lina Marie Langøien
Employee Director

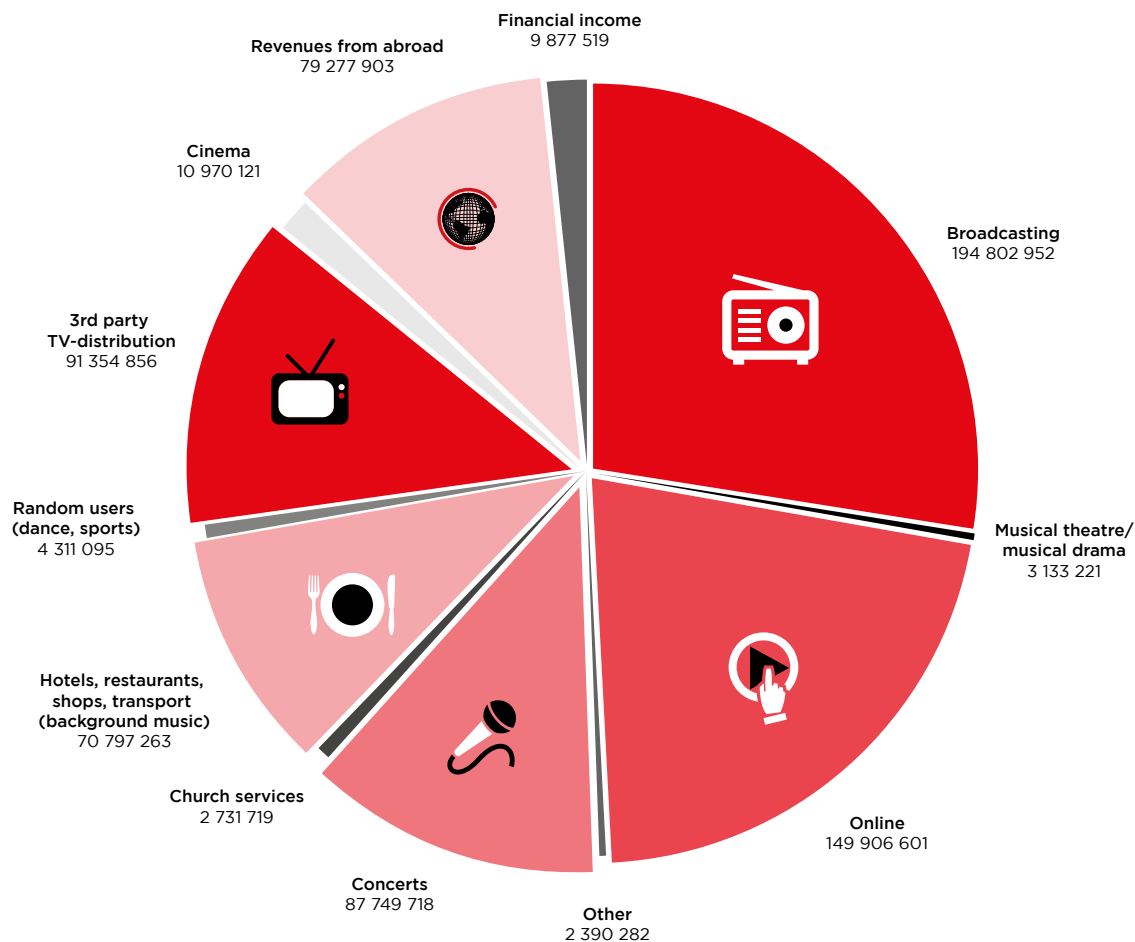

Håvard Offer-Ohlson
Employee Director

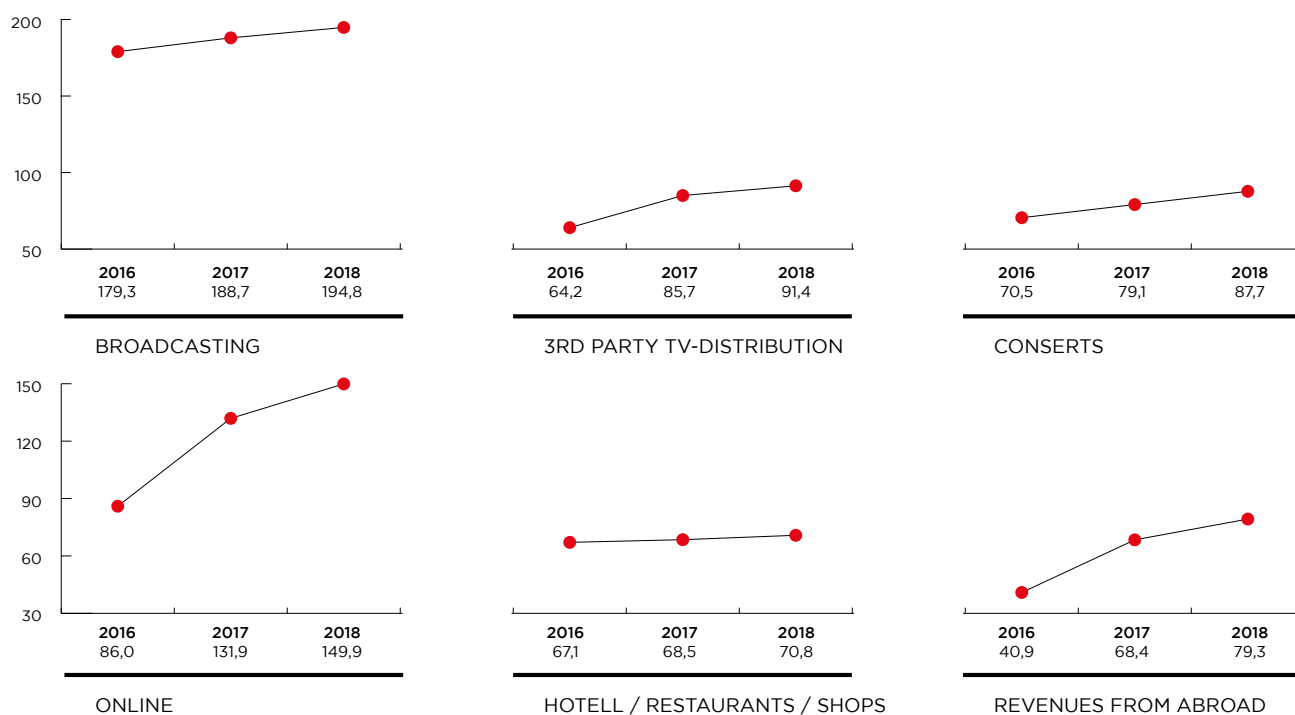

Cato B. Strøm
Chief Executive Officer

OVERVIEW OF TONOS INCOME // 2018

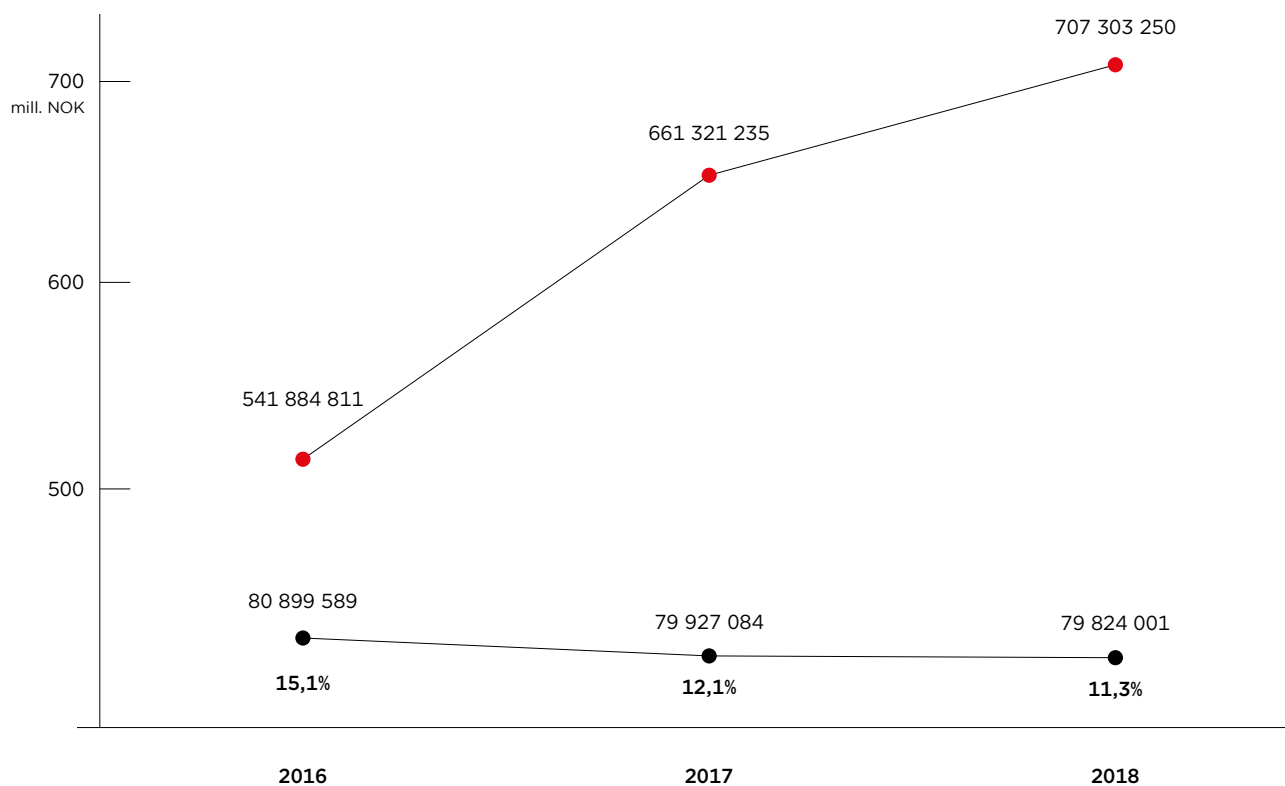
DEVELOPMENT, SOURCES OF INCOME // Numbers in mill NOK

TREND IN REVENUES AND EXPENDITURES // 2016-2018

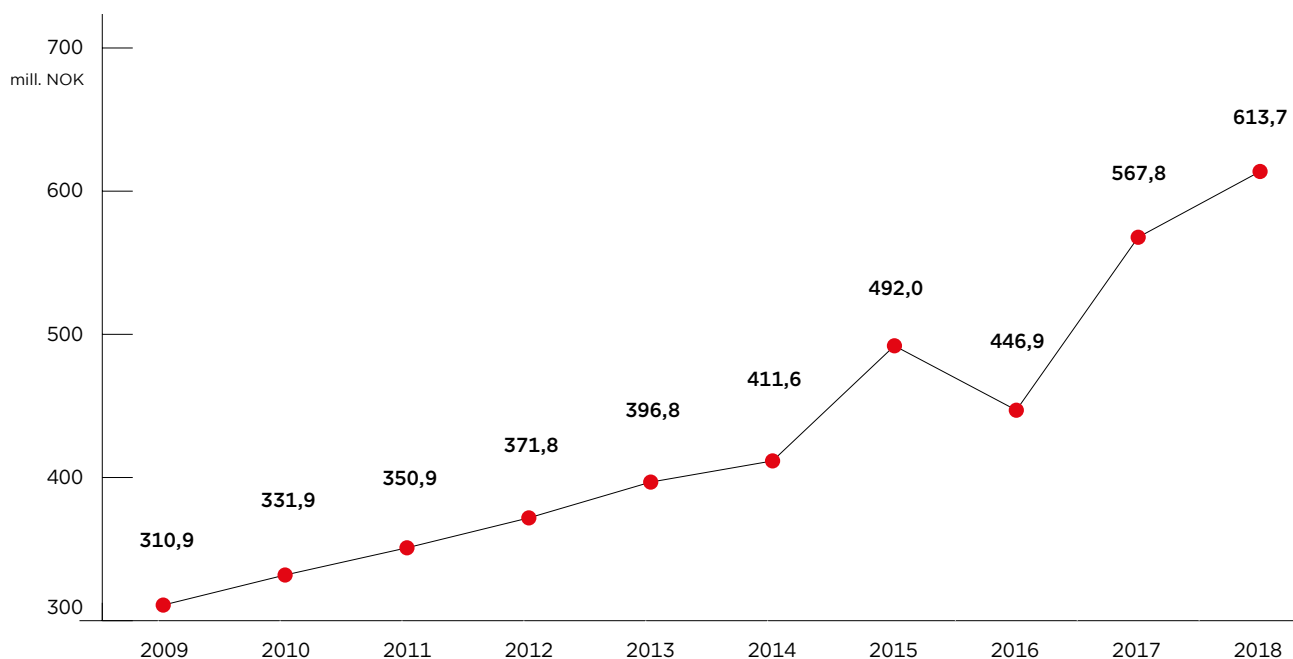
● Revenue before 2% deduction to the Norwegian Composers Fund.

● Expenditures in per cent.

DISTRIBUTION // 2009-2018

The graph below shows performance trends over the past 10 years. The result is the amount added to the funds available for distribution each year.

DISTRIBUTION, AMOUNTS DISBURSED

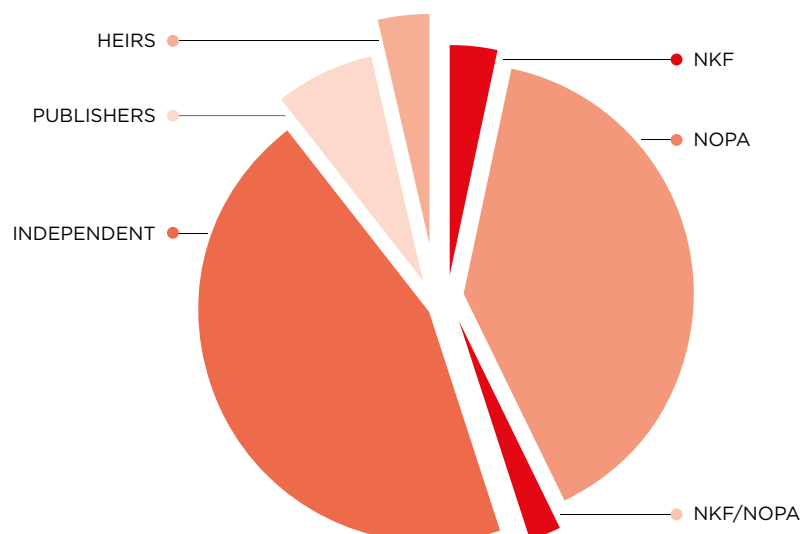
The information below shows how TONO's remunerations were distributed among various member groups in 2018.

According to the Norwegian Act on Cooperatives terminology, those who have an administration contract with TONO, and in addition have earnings that qualify to vote at the general assembly, are the members of TONO (for historic reasons, TONO in its by-laws uses the term "andelshavere", which means "shareholders"). Those with administration contract, but not earnings which qualify to vote at the general assembly, are referred to as "ordinary members". However, in day-to-day terms, all of TONO's rightsholders are referred to as "members". The term "Organised" refer to those members who are associated with the associations NOPA (The Norwegian Society of Composers and Lyricists), NKF (Norwegian Society of Composers) and Musikkforleggerne (The Norwegian Society of Music Publishers)

DISTRIBUTION, SHAREHOLDERS AND ORDINARY MEMBERS	Amount	Members	Average amount
Shareholders	150 022 405	1 726	86 919
Ordinary members	54 559 295	17 018	3 206
Total	204 581 700	18 744	10 914

DISTRIBUTION BY MEMBER CATEGORY	Amount	Members	Average amount
Organised NKF	7 077 660	221	32 026
Organised NOPA	80 725 922	1 170	68 997
Organised NKF/NOPA (double membership)	4 325 282	69	62 685
Independent	91 136 640	15 771	5 779
Publishers	14 055 333	213	65 987
Heirs	7 260 862	1 300	5 585
Total	204 581 700	18 744	10 915

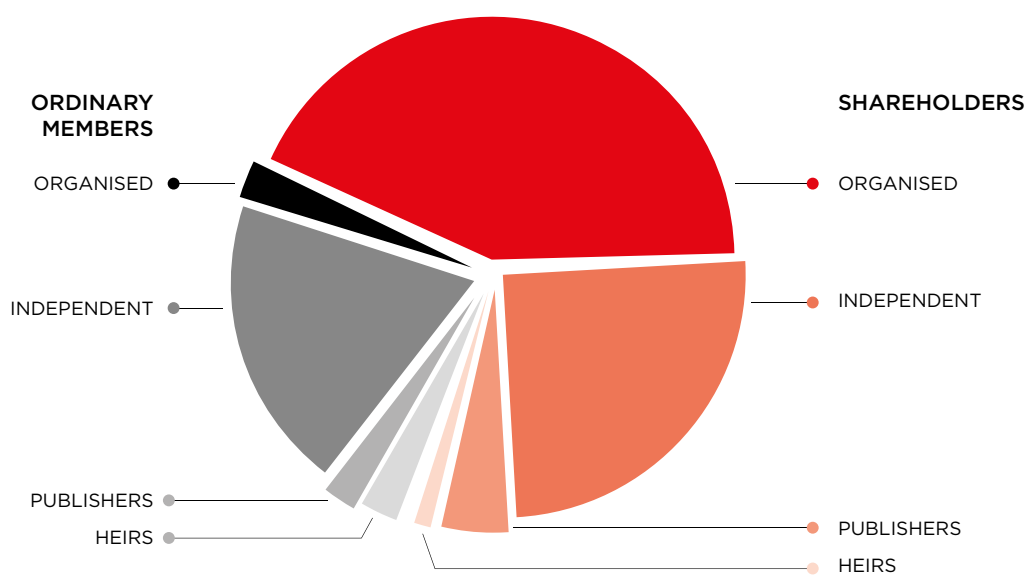
DISTRIBUTION BY MEMBER CATEGORY

DISTRIBUTION ORDINARY MEMBERS	Amount	Members	Average amount
Organised	4 587 453	562	8 163
Independent	39 835 031	14 984	2 659
Publishers	4 694 979	193	24 326
Heirs	5 441 832	1 279	4 255
Total	54 559 295	17 018	3 206

DISTRIBUTION SHAREHOLDERS	Amount	Members	Average amount
Organised	87 541 411	898	97 485
Independent	51 301 610	787	65 186
Publishers	9 360 354	20	468 018
Heirs	1 819 030	21	86 620
Total	150 022 405	1 726	86 919

DISTRIBUTION, ORDINARY MEMBERS AND SHAREHOLDERS

DISTRIBUTION TO AND FROM ABROAD

At the end of 2018, TONO had 75 reciprocal agreements with sister societies in other countries. Some of the agreements cover several countries and, collectively, they mean that TONO is represented in more than 100 countries and territories. The reciprocal agreements entail that the companies claim remuneration for public performances of each other's repertoires in their respective countries and territories, and then pay the remuneration back to the various companies to be passed on to the rightsholders as compensation for the works performed.

INTERNATIONAL DISTRIBUTION

Remuneration to foreign rightsholders from TONO added up to NOK 240 755 847 in 2018. The comparable figure for 2017 was NOK 203 836 936.

The table below shows a list of what TONO has distributed to some sister companies over the past three years. The figures do not reflect exactly how much of the individual country's repertoire is performed in Norway. For example, the payments to STIM are largely for Anglo-American repertoire because the repertoire has a 'sub-publisher' in Sweden. The table includes remuneration claimed by NORWACO, and which is largely passed on to STIM and PRS for further distribution to rightsholders.

COMPANY/COUNTRY	Distributed 2018	Distributed 2017	Distributed 2016
AKM, Austria	480 054	556 544	861 400
APRA, Australia	3 623 892	2 316 518	2 530 561
ASCAP, USA	27 082 532	20 589 460	20 151 186
BMI, USA	26 090 037	20 686 268	18 790 978
BUMA, The Netherlands	732 101	586 990	665 003
GEMA, Germany	3 913 945	4 209 001	4 182 870
JASRAC, Japan	192 609	156 573	183 495
KODA, Denmark	10 189 654	9 155 581	8 513 831
KOMCA, South Korea	30 781	15 237	2 759
OSA, Czech Republic	137 734	116 133	132 794
PRS, England	56 984 393	50 513 664	47 561 846
SABAM, Belgium	401 451	438 448	355 037
SACEM, France	7 184 662	6 466 605	6 541 253
SGAE, Spain	758 987	334 148	378 202
SIAE, Italy	734 540	699 551	633 950
SOCAN, Canada	3 385 846	2 824 594	2 337 215
STIM, Sweden	91 554 991	77 684 772	65 442 276
SUISA, Switzerland	329 570	311 701	333 619
TEOSTO, Finland	1 439 194	1 611 792	1 734 447
ZAIKS, Poland	81 963	58 010	80 255
Other	5 426 911	4 505 346	3 798 733
TOTAL	240 755 847	203 836 936	185 211 710

DISTRIBUTION FROM ABROAD

In 2018, a total of NOK 79 277 903 was recognised as revenues from foreign sister companies.

In 2017, comparable revenues came to NOK 68 472 166, while in 2016, the figure was NOK 40 953 824.

There has been substantial growth in revenues from abroad over the past four years. The decline from 2015 to 2016 was generally ascribable to not receiving money from GEMA in 2016, but the arrears were collected in 2017. There have been similar situations with SGAE and PRS in recent years. Such variations are normally related to regulatory requirements that affect the transfer of funds. Currency fluctuations can also have an impact on the amounts. It is important to note that settlements from abroad are also influenced by the various companies' practices, market shares, etc., and by extraneous conditions such as countries' copyright-related framework conditions and other legislation. However, more use of Norwegian music is by far the most important reason for the increase in revenues from abroad.

SELSKAP/LAND	Received 2018	Received 2017	Received 2016
AKM, Austria	1 037 888	1 151 533	627 826
APRA, Australia	971 907	945 647	1 275 438
ASCAP, USA	2 971 400	2 278 150	1 453 437
BMI, USA	3 829 042	1 216 085	541 883
BUMA, The Netherlands	2 575 241	2 671 296	1 605 568
GEMA, Germany	12 404 140	15 891 796	0
JASRAC, Japan	1 267 163	1 260 092	1 779 080
KODA, Denmark	11 061 595	10 240 717	9 043 858
KOMCA, South Korea	398 023	251 635	208 190
OSA, Czech Republic	223 910	75 155	103 063
PRS, England	9 763 972	0	1 347 519
SABAM, Belgium	1 055 855	855 403	842 909
SACEM, France	3 605 090	4 791 583	2 473 523
SGAE, Spain	4 077 393	662 786	0
SIAE, Italy	2 216 256	2 269 326	780 270
SOCAN, Canada	730 196	717 722	431 202
STIM, Sweden	12 476 616	15 175 039	12 938 425
SUISA, Switzerland	1 739 038	1 724 431	1 295 536
TEOSTO, Finland	3 433 299	3 032 416	2 280 408
ZAIS, Poland	545 246	451 467	224 823
Other	2 894 633	2 809 887	1 700 866
TOTAL	79 277 903	68 472 166	40 953 824

Vil du vite mer
om TONO?

Kontakt oss på telefon 22 05 72 00,
tono@tono.no eller se vår nettside tono.no

f facebook.com/tononorge

t twitter.com/_tono_

@ instagram.com/tono_norge

y youtube.com/tononorge

TONO

